

Godi { en i zve{ taj '08

EUROMONEY

EUROMONEY - Најдобра банка во Македонија за 2008

Finance Central Europe

The Best Bank in Macedonia
2009

Finance Central Europe

The Best Bank in Macedonia
by Capital Strength
2009

Finance Central Europe

The Best Bank in Macedonia
by Assets Strength
2009

SODR@I NA

Obra}awe na predsedatel ot na nadzorni ot odbor	6
Nadzoren odbor	8
Akci onerska struktura	11
Mi si ja na Stopanska banka	11
Pova`ni fi nansi ski podatoci	13
Ekonomsko okru` uvawe	14
Osnovni makroekonomski i ndi katori	17
Pregl ed na akti vnosti te vo 2008 godi na	18
Bankarstvo na malo	24
Korporati vno bankarstvo	27
Upravuvawe so ri zi ci	30
Raboteweto na mre` ata na fi li jal i vo 2008 godi na	36
Banka { to ja sl edi modernata tehnol ogi ja	38
Lujeto generi raat vrednost	38
Akti vnosti za usogl asenost, spre-uvawe na perewe pari i borba proti v fi nansi raweto na terori zam	39
Korporati vna op{ testvena odgovornost - zal o` ba za i dni nata .	41
I zve{ taj za korporati vno upravuvawe za 2008 godi na	44
Korespodentsko bankarstvo	54
Mre` a na fi li jal i i kontakti	56
I zve{ taj na nezavi sni te revizori	60

Po-istuvani akcioneri,

Joani s Pehl i vani di s
Pretsedatel na Nadzorni ot odbor

Ni pretstavuva -est da go prezenti rame godi { ni ot i zve{ taj za 2008 godi na na Stopanska banka AD - Skopje (SB). Nasproti vlo{ enoto nadvoro{ no opkru` uvawe i promenlivi te globalni fi nansi ski uslovi , na{ ata posvetenost na prudentni te politi ki za upravuvawe so rizici , vrvnata ekspertiza, mo}nata IT platforma i si nergi i te od -l enstvoto vo edna od najgol emi te fi nansi ski grupaci i vo Jugoi sto-na Evropa, obezbedija stabi lnost i sigurnost na SB vo 2008 godi na. Spro- tivno na globalni ot trend vo sektorot za fi nansi ski uslugi , SB ostana dobro kapi tali zi rana, fi nansi rana so depozi ti i vi sokol i kvidna, { to ovozmo` i razvoj i ponuda na vi sokokval i tetni proi zvodi , zadovol stvo na kli enti te, i soodvetna nagrada za vraboteni te i ak- ci oneri te. SB ja so- uva svojata l i derska pozici ja meju

si te fi nansi ski i nsti tuci i vo zemjata spored gol emi nata na depozi tnata baza, gol emi nata na akti vata i ja- i nata na kapi tal ot. Nejni ni ot mo}en brend ostana simbol za i sklu- i vo kval i tetni uslugi , doverba i bezbednost. Kako rezul tat na toa, na krajot na 2008 godi na, Bankata pri ka` a dobi vka pred odano- uvawe vo i znos od 24,7 mi l i oni evra, { to e za 25,6% pove}e od prethodnata godi na.

Vo tekot na cel a 2008 godi na se voveduvaa i novaci i vo segmentot bankarstvo na malo. SB promovira{ e nekol ku novi proi zvodi i uslugi za nasel eni e koi { to ja z bogati ja postoe- kata l epeza na raznovi dni proi zvodi : meju najzna- ajni te e voveduvaweto na MasterCard debi tni i kredi tni karti -ki , Western Union transfer na pari , kako i razli -ni depozi tni proi zvodi so dodadena vrednost, krei rani za da gi zadovol at speci fi -ni te potrebi na kli enti te. So cel da se krei raat novi mo` nosti za kli enti te od segmentot nasel eni e, SB vovede 24-- asoven l nfo centar koj{ to nudi uni katni mo` nosti za postojano servi si rawe na kli enti te.

Vo 2008 godi na, stabi l nosta na SB napravi taa da bi de Banka koja{ to ja preferi raat de- ponenti te, { to rezul ti ra{ e so zgol emeno pazarno u- estvo vo depozi ti te od nasel eni e za 20 bp, { to pretstavuva skok na 28,9%, na toj na- i n pri donesuvaj}i kon koefi ci ent na kredi ti vo odnos na depozi ti od 96,4%.

Vo tekot na 2008 godi na, SB otvori 6 novi fi l i jali vo zemjata. Golemi nata i regi onal- noto pri sustvo na Grupaci jata i dozvoluvaat na SB da gi nudi svoi te fi nansi ski uslugi na raste-ki ot broj na kli enti - fi zi -ki l i ca. Momental no, na{ ata baza na kli enti opfa}a pove}e od eden mi l i on l i ca.

Nasproti ekspanzi jata na najgol emata mre` a na fi l i jali vo zemjata, so nejzi nata efi kasna poli ti ka za namal uvawe na tro{ oci te, SB go namal i koefi ci entot na tro{ oci vo odnos na pri hodi na 44,6%.

Za da posti gnuva maksimal ni benefi ci i za svoi te kli enti , SB stana pi oner vo i mpl ement- aci jata na Temenos T24 kako najsovremen mejunaroden bankarski si stem. So voveduvaweto na T-24, se unapredi operati vnata efi kasnost, pristapot i tekot na i nformaci i e polesen i pobrz, se podobri bezbednosta i upravuvaweto so rizici , { to impl i ci ra zna- i tel no podobruvawe vo kval i tetot na uslugi te za kli enti vo cel i na.

So cel ponatamo{ no zacvrstuvawe na osnovni ot kapi tal , vo 2008 godi na, SB i zdade subordi ni ran dolg vo i znos od 25 mi l i oni evra cel osno zapi { an od strana na NBG. Na to j na-i n, SB vleze vo 2009 godi na so najgol ema kapi tal na si la vo sektorot - 157 mi l i oni evra na krajot na 2008 godi na. So toa, SB ostana najstabi l ni ot i najdovert l i vi ot fi nansi ski partner.

Za vreme na 2008 godi na, SB prodol ` i da posvetuva najgol em pri ori tet na i mplementi raweto na najdobri te praktiki vo korporati vno upravuvawe. Ovi e seopf atni napori rezul ti raa so Nagrada za Bankata za dobro korporati vno upravuvawe { to be{ e dodel ena na SB od strana na pretstavni ci na del ovnata zaedni ca. SB, kako del od Mre ` ata na Global nata spogodba na ON, gi prodol ` i svoi te napori za promovi rawe na nejzi nata posvetenost na najvi soki te standardi na korporati vnata op{ testvena odgovornost vo ramki te na Bankata i kon nejzi ni te zai nteresi rani strani .

Gorenavedeni te posti gnuvawa dobi ja pri znani e od strana na spi sani eto **Euromoney** koga i stoto ja progl asi Stopanska banka AD - Skopje za "Najdobra banka vo zemjata za 2008 godi na".

Nasproti si vata perspekti va za 2009 godi na, ostanuvame posveteni na osnovnata vi zi ja na na{ ata konpani ja, da i zgradi me konpani ja za fi nansi ski usl ugi { to i m nudi na kli enti te nesporedl i va pogodnost i eksperti za vo kombi naci ja so vi sokokval i tetna usl uga i raznol i kost od fi nansi ski proiz vodi i usl ugi .

Na krajot, bi sakal e da nagl asi me deka odl i -ni te rezul tati posti gnati od SB bea ovozmo ` eni od i sklu-i tel ni ot profesio nal izam na na{ i ot menaxerski ti m, posvetenata rabota na vraboteni te na SB i lojal nosta na na{ i te kli enti . So najdobri ot ti m vo sektorot, ostanuvame ubedeni deka SB e dobro pozici oni rana vo dene{ noto opkru ` uvawe i deka na{ ata si la }e # vodi kon pogol emi mo ` nosti vo i dni na.

Joani s Pehl i vani di s
Pretsedatel na Nadzorni ot odbor

Skopje, 29.04.2009

Nadzoren odbor

1. **Joani s Pehl i vani di s**

Pretsedatel na Nadzorni ot odbor na SB
Zamenik Pretsedatel na Upravni ot odbor na
Nacionalna banka na Grcija S.A.,
Atina, GRCI JA

2 **Agi s Leopul os**

Zamenik Pretsedatel Nadzorni ot odbor na SB
Generalen Direktor za Mejunarodni aktivnosti vo
Nacionalna banka na Grcija S.A.,
Atina, GRCI JA

3. **Konstanti nos Bratos**

^len na Nadzorni ot odbor na SB
Direktor na Mejunaroden sektor A vo
Nacionalna banka na Grcija S.A.,
Atina, GRCI JA

4. **Anastasi os Li zos**

^len na Nadzorni ot odbor na SB
Zamenik Direktor na Mejunaroden sektor A vo
Nacionalna banka na Grcija S.A.,
Atina, GRCI JA

5. **Antoni os Karas**

^len na Nadzorni ot odbor na SB
Zamenik Direktor na Mejunaroden sektor A vo
Nacionalna banka na Grcija S.A.,
Atina, GRCI JA

6. **Vi adi mi r Kandi kjan**

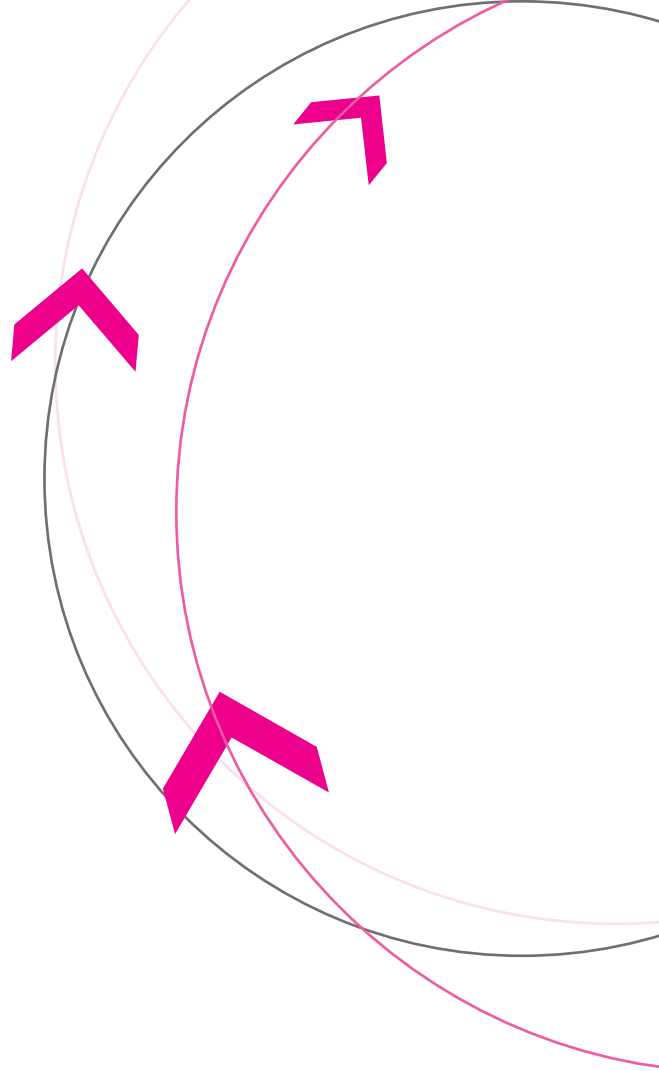
^I en na Nadzorni ot odbor na SB
Profesor, Praven fakul tet
Uni verzi tet Sv. "Ki ri I i Metodij"
Skopje MAKEDONI JA

7. **Anel i ja KasterI i eva**¹

^I en na Nadzorni ot odbor na SB
Gl aven bankar vo Ti mot za fi nansi ski i nsti tuci i EBOR,
London, Obedi neto kral stvo

8. **Bl agoja Nanevski**¹

^I en na Nadzorni ot odbor na SB
Profesor na Ekonomski I nsti tut
Skopje MAKEDONI JA

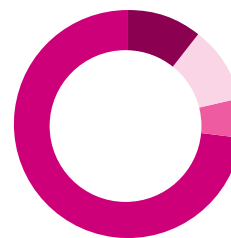
¹ ^I en na Nadzorni ot odbor na SB od 05.12.2007 - Odobreni e od Guvernerot na NBRM e dobi eno na 01.04.2008

Business >

Akcionerska struktura

Osnovana vo dal e-nata 1944 godi na, Stopanska banka AD - Skopje e najstarata fiansiska instucija vo zemjata so mnogugodi { na tradicija vo obezbeduvaweto na fiansiski uslugi i poddr{ ka na pove}eto golemi investicioni proekti i kompanii vo zemjata. Od po-etokot na 2000 godi na, koga Bankata be{ e prezemena od novi ot dominanten sopstvenik Nacionalna Banka na Grcija, SB funkcionira kako podru`nica vo ramkite na mejunarodnata mre`a na edna od vode-ki te fiansiski grupaci vo Jugoi sto-na Evropa. Denes, pokraj mnozinski ot sopstveni-ki paket na **NBG** od 73.0%, **IFC** i **EBRD** isto taka u-estvuvaat vo akcionerskata struktura na SB so poedine-ni vlozovi od 10.8%, dodeka ostanati te 5.4% od kapital ot se poseduvani od pogol embrojmal i doma{ni akcioneri .

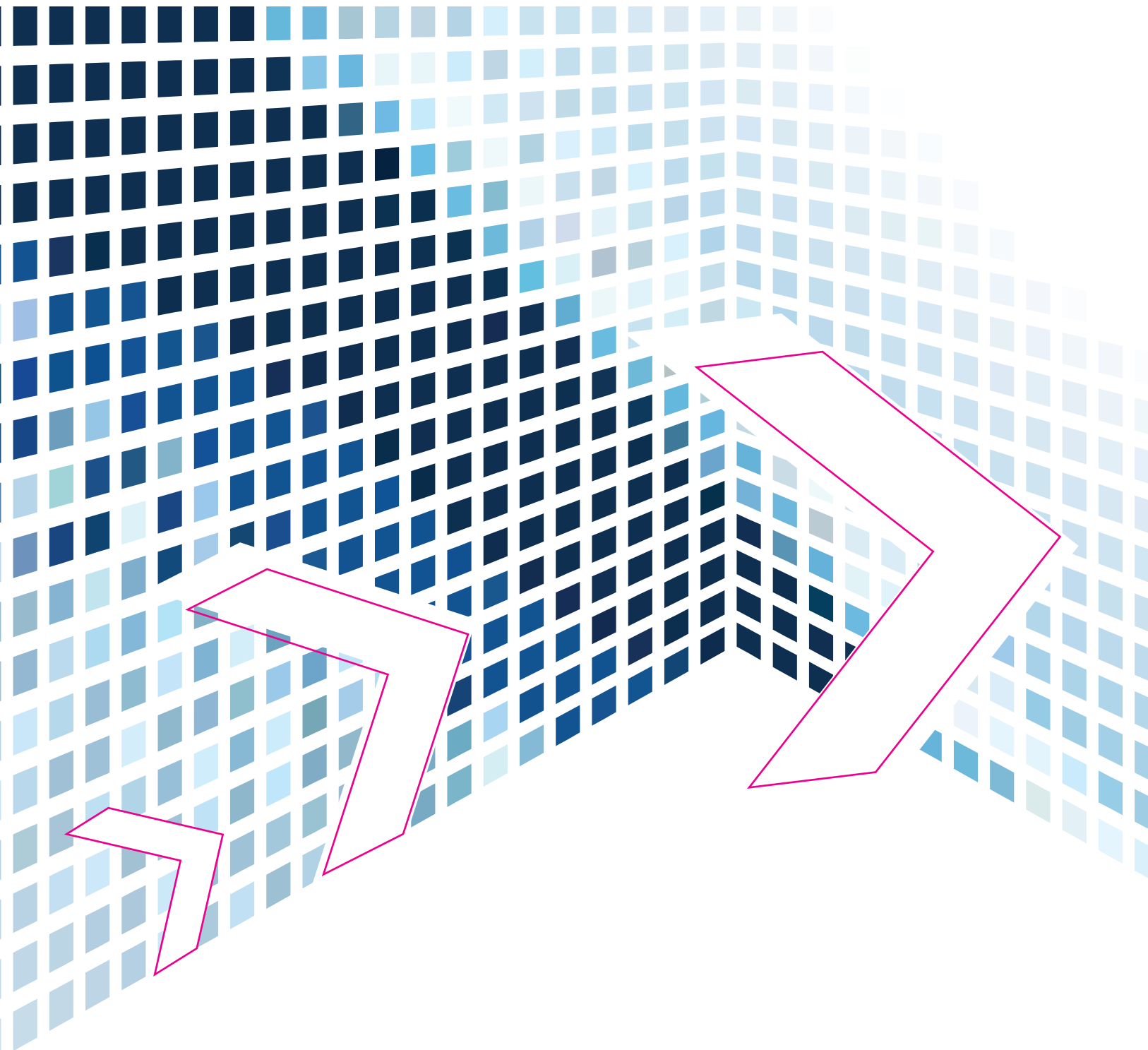
Nacionalna Banka na Grcija	73%
Evropska banka za obnova i razvoj - EBRD	10,8%
Mejunarodna fiansiska korporacija	10,8%
Ostanati akcioneri	5,4%

Misi ja na Stopanska banka

Vo modernoto opkru`uvawe koe e vo postojan podemi dvi`ewe, kade li-ni te potrebi i o-ekuvawa se menuvaat, i kade klienti te znaat pove}e, baraat pove}e i pravat pove}e, Stopanska banka nastojuva da otvori novi mo`nosti preku ponuda na fiansiski proizvodi i uslugi koi soodvetstvuvaat na ovie promeni, lesno dostapni so pomo{ na sovremeni distributivni kanali.

So ponudata na {iroka paleta na inovativni proizvodi i uslugi celosno orientirani kon potrebite na klientot, Stopanska banka se stremi da bide partner od doverba za svoite komitent, poddr`uvaj}i gonivni ot rast i zadovoluvaj}i ginivni te potrebi na lesen i efikasen na-in, so cel da im ovozmo`i ostvaruvawe na sopstveniot potencijal i maksimalni `ivotni postignuvawa, od den vo den. Istovremeno, SB e posvetena na sozdavawe ekonomska vrednost za svoite akcioneri, kako i pozitivno opkru`uvawe koe gi inspirira vraboteni te na Bankata.

Zabe{ka: Si te podatoci vo ovoj izve{taj {to se odnesuvaat na SB se bazi raat na Fiansiski te izve{tai izgotveni vo soglasnost so MSFI .

Považni finanški podatoci

Finanški podatoci
vo EUR milijoni

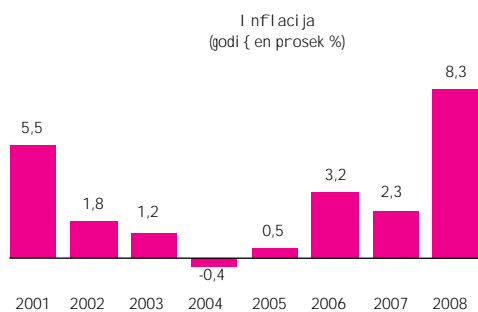
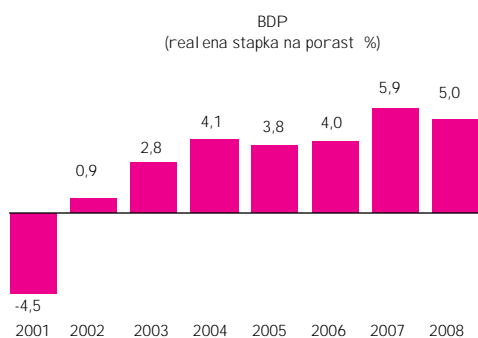
	2007	2008	% promena
I ndi katori od Bi l ansot na uspeh			
Neto prihodi od kamati	35.4	41.9	18.3%
Neto prihodi od provizi i	15.0	15.6	4.3%
Vkupno prihodi	54.4	65.1	19.8%
Tro{ oci za vraboteni	27.2	29.1	6.7%
Neto operati ven pri hod	9.9	10.8	8.8%
Rezervaci i (neto)	27.1	36.1	33.1%
Dobi vka pred odano-uvawe	7.5	11.4	51.9%
Dobi vka pred odano-uvawe	19.6	24.7	25.6%
Neto dobi vka	19.5	22.0	12.9%
I ndi katori od Bi l ansot na sestojba			
	2007	2008	% promena
Vkupno akti va	897.2	970.7	8.2%
Regul atoren kapi tal	110.9	157.3	41.9%
Vkupno kredi ti (bruto)	587.8	741.9	26.2%
Kredi ti na kli enti (neto)	537.9	681.6	26.7%
Kredi ti na nasel eni e (neto)	287.6	382.2	32.9%
Korporati vni kredi ti (neto)	250.2	299.4	19.7%
Rezervaci i	50.0	60.3	20.7%
Vkupno depozi ti	707.1	769.6	8.8%
Depozi ti na nasel eni e	441.5	508.0	15.1%
Korporati vni depozi ti	265.6	261.6	-1.5%
F i nansi ski koefi ci enti			
	2007	2008	promena
Neto kamatna margi na	5.3%	5.0%	-30bp
Koefi ci ent na rashodi / prihodi	50.0%	44.6%	-540bp
Povrat na sredstvata - ROA	2.5%	2.6%	10bp
Povrat na kapi tal ot - ROE	24.0%	24.2%	20bp
Koefi ci ent na kredi ti / depozi ti	83.1%	96.4%	1330bp
Koefi ci ent na adekvatnost na kapi tal ot	14.5%	16.2%	400bp
Operati vni i ndi katori			
Broj na fi li jali	60	66	6
Broj na vraboteni (na kraj na peri od)	1080	1183	103

Ekonomsko opkru`uvawe

Nasproti turbulenciite na globalnite finansiski pazari, makedonskata ekonomija ostana cvrsta, a makedonskite banki zdravi, stabilni i visoko kapitalizirani. Vo opkru`uvawe so zgolemena nezvesnost kako rezultat na globalnata finansiska kriza i znaitelnoto vlo`uvawe na nadvore`nata ramnote`a, monetarnata politika prodol`i da bide orientirana kon odr`uvawe na stabilnost na ceni te i devizni ot kurs, poddr`ani od soodvetnoto ni vo na devizni rezervi. Me|utoa, vlo`eni te perspektivi na me|unarodnata ekonomija vo kombinacija so namalenoto me|unarodno dvi`ewe na kapitalot pretstavuvaat glaven rizik za stabilnosta na devizni ot kurs.

2008 godina be`e godina na predizvici za globalni ot ekonomski i bankarski sistem. Hipotekarnata kriza `to nastana vo avgust 2007 godina, glavno kako zakana za likvidnosta na finansiski ot sektor vo razvi eni te ekonomii, evoluirae`e vo sistematska zakana za solventnosta na globalni ot finansiski sistem. Zgolemenata averzija kon rizik, povi soki te tro`oci za finansirawe i postrogi te uslovi za kreditirawe, kako nadopolnuvawe na globalno zgolemeni ot sistematski rizik, ja pro`irija krizata vo realni ot sektor i ekonomii te vo razvoj.

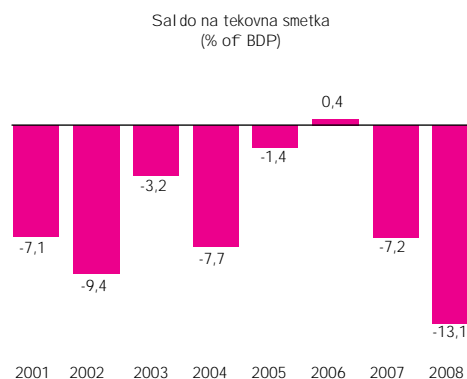
Poradi odli`nite performansi vo prvite tri kvartala, makedonskata ekonomija vo 2008 godina ostvari stapka na rast od 5,3%². Takvi ot rast be`e posledica glavno na silnata doma`na pobaruva-ka i zabrzanata investiciona aktivnost, koi `to vo prvite kvartali go neutraliziraa efektot od negativni ot neto izvoz vrz ekonomski ot rast. Me|utoa, znaitelno zabavuvawe na izvozot vo tretiot i -etvrti ot kvartal na 2008 godina vlijae`e na ekonomskata aktivnost vo zemjata. Vo odnos na toa, naj-uvstvitetni sektori bea: metalnata industrija, tekstilnata industrija i transportot.

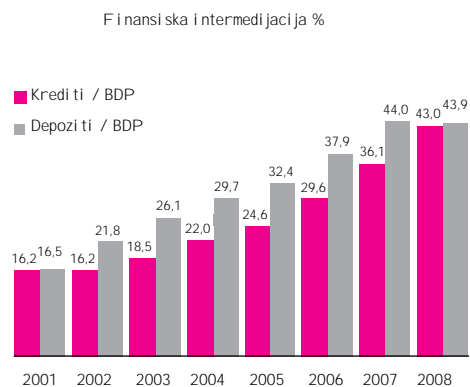
Globalni te dvi`ewa, kako `to se zgolemenoto proizvodstvo na biogoriva, intenziviranata agregatna pobaruva-ka i, sledstveno, rastot na ceni te na zemjodelski te stoki, poddr`ani od zgolemeni te ceni na energijata, kreiraa visoki inflatorni pritisci vo prvata polovina na godinata, `to rezultirae`e so najvisokata registrirana stapka na inflacija vo poslednata decenija od 10,2% (mart 2008 godina). Sепak, kako `to globalnata kriza se pove`ese `i re`e i prodobova`e, taka se pove`e eskalirae`e zagri`enosta za recesijata vo razvi eni te ekonomii, `to dovede do golempad na ceni te na stoki i olabavuvawe na inflatorni te pritisci. Kako posledica na toa, na krajot na 2008 godina, godni nata stapka na inflacija zabe`a pad na 4,1%, so `to prose-nata inflacija dostignani vo od 8,3%. Vo soglasnost so

ova, bazi -nata godi { nata i nfl acija (so i sklu-ok na prehranbeni te proizvodi i energijata) iznesuva{ e 2,0%, a pak bazi -nata prose-nata i nfl acija vo 2008 godi na be{ e 2,6%.

Sljedejji go promenlivoto me|unarno delovno opkru`uvawe, nadvore{ ni ot sektor na ekonomijata prika`a ponatamo{ no prodlabo-uvawe na defici tot na tekovna smetka, koj{ to vo 2008 godi na e procenet na 12,7% od BDP vo sporedba so 7,2% vo 2007 godi na. Pro{ i reni ot jaz vo tekovna smetka go odrazuva vlo{ uvaweto na trgovski ot defici ti i namaleni ot trend na pri vatni te transferi od stranstvo, kako glaven i zvor na fi nansi rawe na neuramnote`enata trgovska aktivnost. Ri zikot od vi soka koncentracija na izvoz vo metalnata i tekstilnata industrija, { to celosno se materijalizi ra{ e vo prethodnata godi na, zaedno so pri ti sokot kreiran od silnata doma{ na potro{ uva-ka i zgol emeni te ceni na energijata na stranata na uvozot, dovede do zna-i tel na ekspanzija na trgovski ot defici t, so { to, na krajot na 2008 godi na, isti ot iznesuva{ e 27% od BDP. Zaedno so pro{ i reni ot trgovski defici t, tradi cionalno vi sokoto ni vo na neto pri vatni transferi zabele`a namal uvawe od 5,8% vo sporedba so 2007 godi na, i sledstveno pokri enosta na trgovski ot defici t so pri vatni te transferi se namali na 53,6% vo sporedba so 84,1% vo 2007 godi na. Na stranata na kapi talnata i fi nansi skata smetka, stranski te di rektni i nvesticii zna-i tel no se intenzi vi raa vo tekot na prvi te tri kvartala na 2008 godi na, { to celosno go neutral izi ra namal uvaweto na portfolio i nvesticii te, no eskalacijata na svetskata kri za, kontrakcijata na gl obalnata likvi dnost i procesot na dezi nvesti rawe na gl obal no ni vo, rezul ti ra{ e vo godi { en pad na stranski te di rektni i nvesticii od 16,7% i pokri enost na okolu edna polovina od defici tot na tekovna smetka.

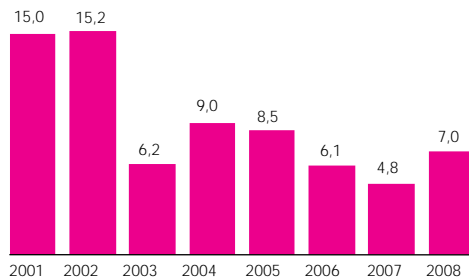

I ako okol nosti te na me|unarni te fi nansi ski pazari bea te{ ki , makedonski te banki ostanaa zdravi , stabi lni i vi soka kapi tal i zi rani . Ni vni ot i muni tet ne e rezul tat samo na ni skata i ntegracija so me|unarni te fi nansi ski pazari i ori entacijata na makedonski ot bankarski sektor kon fi nansi rawe na doma{ nata aktivnost, no i na prudentni te poli ti ki za upravuvawe so ri zi ci , vi sokata kapi tal na sila i zdravi te poli ti ki na korporati vno upravuvawe. Sepak, odl i vot na likvi dnost na me|unarni te fi nansi ski pazari se odrazi na ostrata konkurencija za depozi ti na doma{ ni ot pazar, { to rezul ti ra{ e vo nagorna promena na kamatni te stapki na depozi ti te. I stovremeno, turbul enci i te na gl obal ni te fi nansi ski pazari ja zasil i ja kl i mata na nei zvesnost i nedosti goddoverba, { to, pri dru` eno od i nfl atorni te pri ti soci { to preovl aduva vo prvata pol ovi na na godi nata, kako i negati vni ot efekt od pri hod, gi vlo{ i i zgl edi te za rast na depozi tnata baza. Kako posl edi ca, di nami kata na godi { en rast se zabavi od 31,5% vo namal uvaweto na pri vatni te transferi vrz raspol o` li vi ot pri hod, gi vlo{ i i zgl edi te za rast na depozi tnata baza. Kako pos-

Iledi ca, di nami kata na godi { en rast se zabavi od 31,5% vo januari na 12,7% na krajot na 2008 godi na. Ponatamu, takvi ot rast na depozitnata baza (76,9%) be{ e glavno rezultat na depozitite vo stranska valuta koi { to zabele`aa godi { en rast od 22,4%. Paralelno so namaleni ot depoziten potencial i zgolemenata averzija kon rizici, kreditnata aktivnost na bankarski ot sektor bele`i zabavuvawe vo vtorata polovina na godinata, so { to godi { nata stapka na rast se namali na 34,4% vo dekemvri vo odnos na 44,1% registrirani vo april 2008 godi na. Melutoa, koefici entot na krediti vo odnos na depoziti na bankarski ot sistem se zadr`a pod 100% (na ni vo od 94,9%).

Kamatna stapka na blagajni -ki zapisi
(kraj na peri od %)

Saldo na konsolidiran buxet
(% od BDP)

Glavnogri`a na monetarnata politika vo 2008 godi na, a osobeno vo vtorata polovina, be{e za-uvuvaweto na stabilnosta na valutata, i za-uvuvaweto na doverbata i likvidnosta na bankarski ot sektor. NBRM strogo se dr`e{e do praviloto na fiksi ran devizen kurs vo odnos na evroto, taka uvezuvajji stabilnost i doverba od Evro zonata. Vo februar 2008 godi na, NBRM premi na na "tender so fiksnii kamatni stapki" na aukcii te za blagajni -ki zapisi i postepeno ja zgolemi kamatnata stapka na 7%. Paralelno so ova, NBRM isto taka ja zgolemi lombardnata kamatna stapka od 7,5% na 8,5%. Osven porestriktivite barawa za ispolnuvawa na stapkata na adekvatnost na kapitalot vo pogled na ramkovnite krediti i kreditnite karti -ki, vo juni 2008 godi na, NBRM vedekvantiativni kontroli za kreditite na naselenie, obvrzuvajjigibankite da plasiraat zadol`itelendepozitponiska kamatnastapka, dokolku ni vni ot godi { en krediten rast kon sektorot naselenie nadmi ne 40% do krajot na godinata. Sepak, odlivot na likvidnost preku kvantitativno targetirawe obezbedi ponizok krediten rast (37,6%) od dozvoleniot krediten plafon. Monetarnata politika be{e kombini rana so prudentna fiskalna politika. Fiskalni ot buxet zavr{e so negativno saldo od 0,9% od BDP, nasproti planirani ot buxetski defici tit od 1,5% od BDP. Takvotofiskalno saldo glavno be{e posledica na pozitivnite performansi na stranata na prihodite, odrazuvajji govi sokotoni vo na inflacija i podobrenata naplata na dano-nite i nedano-nite prihodi. Sepak, poniski ot buxetski defici tit ovozmo`i podobar pristap za privatni ot sektor do krediti od bankite.

Vo soglasnost so intenzivnata reformska agenda na Vladata, naso-ena kon podobruvawe na investiconata klima i delovnoto opkru`uvawe, vo tekot na 2008, be{e namalena stapkata na ramni ot danok za personalen dohod i korporativna dobitka, na ni vo od 10%. Ponatamu, dopolnitelnite merki za stimulirawe na ekonomijata opfati ja veduvawe na nov danok na promet za malite biznisi, namaluvawe na pri donesite za socijalno osiguruvawe, kako i namaluvawe na danokot na promet za odredeni proizvodi. Osven toa, strukturnite i insti tucionalnite reformi ja zgolemija efikasnosta na finanski ot sistem, pazarnata konkurencija i fleksibilnosta na pazarot na rabotnasilaa, { to dopolnitelno gi stimulira{e i investiciite vo privatni ot sektor.

Osnovni makroekonomski i ndikatori

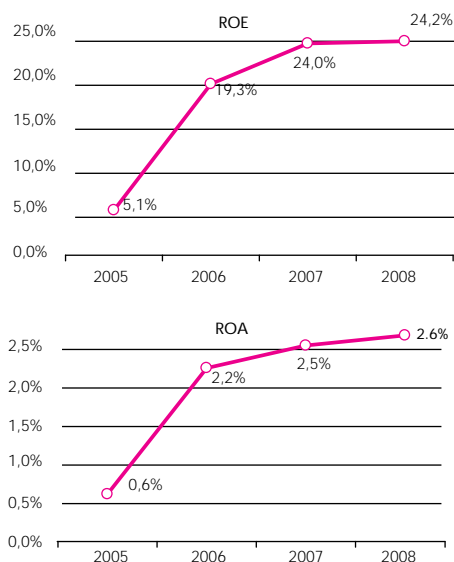
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Proizvodstvo							
Bruto doma{ en proizvod (real na stapka na rast) %	0.9	2.8	4.1	4.1	4.0	5.9	5.0
Industrijsko proizvodstvo (real na stapka na rast) %	-5.3	4.7	-2.2	7.0	2.5	3.7	5.5
Ceni, plati i produkti vnost							
Indeks na tro{ na `i vot (godi { en prosek) %	1.8	1.2	-0.4	0.5	3.2	2.3	8.3
Indeks na tro{ oci na `i vot (kraj na godi na) %	1.1	2.6	-1.9	1.2	2.9	6.1	4.1
Indeks na ceni na proizvoditel i (godi { en prosek) %	-0.9	-0.3	0.9	3.2	3.2	1.7	5.6
Indeks na ceni na proizvoditel i (kraj na godi na) %	1.1	-0.2	1.3	4.0	3.2	4.2	-1.8
Realni plati (godi { na stapka na rast) %	5.3	3.6	4.2	2.0	4.0	5.5	1.9
Statistika na vladi ni finansii							
Saldo na konsolidirani ot buxet (kako % od BDP)	-5.7	-0.6	0.4	0.3	-0.6	0.6	-0.9
Eksterni sektor							
Bilans na tekovinata smetka (kako % od BDP)	-9.5	-3.3	-7.5	-1.5	-0.4	-7.2	-13.1
Izvoz na stoki (vo milioni USD)	1,112	1,363	1,675	2,041	2,396	3,349	3,971
Uvoz na stoki (vo milioni USD)	1,918	2,214	2,814	3,104	3,681	4,979	6,523
Izvoz na stoki (stapka na rast) %	-3.7	22.5	22.9	21.8	17.4	39.8	18.6
Uvoz na stoki (stapka na rast) %	14.0	15.4	27.1	10.3	18.6	35.3	31.0
Nadvore{ en dolg (vo milioni USD)			2,817	2,971	3,284	4,161	4,678
Devizni rezervi (vo milioni USD)	735	903	986	1,325	1,866	2,240	2,106
Kurs MKD/EUR (prosek)	60.98	61.26	61.34	61.18	61.17	61.20	61.27
Monetarni agregati							
M1 stapka na rast (dek./dek.) %	4.3	2.8	2.0	6.4	17.9	30.7	14.5
M2 stapka na rast (dek./dek.) %	-8.0	18.8	17.1	15.5	24.8	28.1	7.1
M2 denar stapka na rast (dek./dek.) %	7.9	15.4	12.6	11.7	31.7	41.1	0.8
M4 stapka na rast (dek./dek.) %	-9.8	16.0	16.5	15.0	25.0	29.3	11.2
M4 denar stapka na rast (dek./dek.) %	7.5	12.1	16.2	15.0	24.5	29.1	8.9
Kredit na privatni sektor %	6.9	15.4	25.7	21.7	30.5	39.2	34.4
Kamatni stapki							
Pazar na pari (godi { en prosek) %	11.9	9.9	6.9	8.6	5.5	3.7	4.4
Blagajni -ki zapsi (godi { en prosek) %	12.6	8.2	7.7	9.5	6.0	5.1	6.5
Pazar na pari (kraj na period) %	11.9	5.8	7.9	8.7	4.9	3.1	5.3
Blagajni -ki zapsi (kraj na period) %	15.2	6.2	9.0	8.5	5.7	4.8	7.0
Pasivna kamatna stapka (godi { en prosek) %	9.2	6.7	6.5	5.6	4.4	4.9	5.8
Aktivna kamatna stapka (godi { en prosek)	17.7	14.5	12.0	12.0	10.7	10.2	9.7
Pazari na kapital							
Indeks na Makedonskata Berza - MBI (stapka na rast na kraj na godi na)	11.9	7.7	14.7	69.58	61.54	109.07	-72.92

Izvor: Ministarstvo za finansii, Dr`aven zavod za statistiku, Narodna Banka na RM

Pregled na aktivnosti te vo 2008 godi na

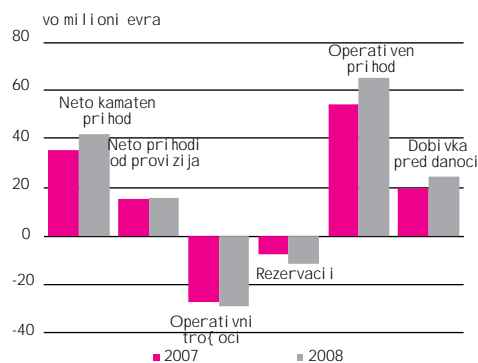
Finansijsko rabotewe

Trošoci te ostanaa pod celosna kontrola, dodeka pak sevkupnata efikasnost ponatamo{no se podobri. Kontinuiranata silna ekspanzija na kreditno portfolio vo uslovi na ponatamo{no {irewe na depozitna baza ja osiguraa profitabilnost na SB.

Ipokraj vlo{enoto nadvoro{no opkru`uvawe i nestabilnost na globalniot finansijski sistem, prudentnoto upravuvawe so rizici poddr`ano so sofisticiran informativki sistem, ja obezbedi stabilnost i sigurnost na Stopanska banka AD - Skopje (SB) vo 2008 godi na, {to ovozmo`i ponudana visokokvalitetni proizvodi, visoko nivo na zadovolstvo kaj klientite, kako i soodvetna nagrada za vraboteni te i akcioneri te. Ponatamu, SB go zgol emi koefi cientot na adekvatnost na kapital ot na 16,2% vo odnos na 14,5% vo 2007 godi na. Na krajot na 2008 godi na, Bankata ostvari dobi vka pred odano-uvawe vo iznos od EUR 24,7 milioni, {to e za 25,6% poveje od prethodnata godi na. Sledstveno, povratot na kapital (ROE) dostigna 24,2%, {to uka`uva na stabilni i adekvatni pri nosi za akcioneri te.

Operativni prihodi i neto dobi vka

Bruto operativni te prihodi, koi {to vkl u-uvaaat neto prihodi od kamati i drugi nekamatni pri nosi (neto), bele`at zgol emuvawe za 19,8% na godi {na osnova i i znesuvaat EUR 65,1 milion, {to ja odrazuva podobrenata efikasnost i vo kapaciteti te za generirawe kamati i vo naplatata na nadomesti i provizii. Istovremeno, vkupni te operativni rashodi zaedno so rezervaci i te (neto) bele`at zgol emuvawe za 16,5% na godi {na osnova. Vo soglasnost so ova, dobi vkata pred odano-uvawe vo 2008 godi na i znesuva {e EUR 24,7 milioni, {to e za EUR 5,0 milioni, odnosno 25,6% poveje, vo sporedba so 2007 godi na.

Neto prihodi od kamati

Intenzivirana ekspanzija v kreditno portfolijo, v ovisnosti od ponatamovanja na depozitno bazo, pri donese neto prihode od kamati da dostignat EUR 41,9 milijoni, kar je za 18,3% povečanje od prethodnega leta. V okolnosti na intenzivna pazarna konkurenca v tekočem letu, neto kamatna margina na Bankatabelen padel od 30 bp na 5,0%.

Neto prihodi od kamati (v EUR milijoni)

	2007	2008	% promena
Prihodi od kamati	54,9	72,8	32,5
Rashodi od kamati	19,5	30,9	58,3
Neto prihodi od kamati	35,4	41,9	18,3

Prihodi od kamati

Prihodi od kamati v 2008 letu so skočili za 32,5% v primerjavi s 2007 letom, kar odraža zgoščeni obseg kamatonosnih sredstev. Takvi ot rast glavno posledica na visoki dohodovni proizvodni naseljenosti, ki so beleli rast od 39,8%, in isti je zadržal domnantna pozicija v okviru skupnih prihodov od kamati (na nivoju od EUR 39,2 milijoni). Prihodi od kamati po korporativnem kreditnem portfoliju so znašali EUR 22,0 milijoni, kar je povečanje od 36,0%. H istočasno, namaleni ot iznos na sredstva na SB plasirani kako depoziti v tujih bankah v 2008 letu, rezultirajo s ponizki prihodi od kamati generirani od ovi e aktivnosti.

Prihodi od kamati (v EUR milijoni)

	2007	2008	% promena
Prihodi od kamati	54,9	72,8	32,5
Pari i pari -ni ekvivalenti	0,6	0,9	4,9
Plasmani kaj i krediti na banki	2,9	2,2	-23,5
Krediti na klienti	44,8	61,9	38,3
Investici oni hartii od vrednost	6,6	7,7	16,8
Ostanati pobaru vava	0,1	0,1	-22,5

Rashodi od kamati

Ostrata konkurencija za depoziti, zajedno so zategnata monetarna politika, rezultirale v nagorno prilagoduvanje na kamatne stopke kaj depozite. Taka, rashodi te od kamati na SB bele`at zgol emuvawe za 58,3%, glavno kako posledica od zgol emeni ot obem na depoziti na nasel eni e i povrzani te rashodi od kamati, koi { to vo 2008 godi na bele`at rast od 67,9% i go zadr`aa najgol emi ot udel vo ramki te na vkupni te rashodi od kamati na SB. Nasproti uslovi te na pazarot, takvi ot rast vo rashodi te od kamati isto taka ja odrazi tendencijata kon privlekuvawe na depoziti so podol ga ro-nost. Rashodi te od kamati po korporatvni depoziti bele`at rast za 45,0% i i znesuvaa EUR 8,8 milioni, pri marno kako rezultat na povi soki ot prose-en obem na korporatvni depoziti vo 2008 godi na i uslovi te na pazarot, glavno podvl i jani e na zgol emenata konkurencija.

Rashodi od kamati (vo EUR milioni)

	2007	2008	% promena
Rashodi od kamati	19,5	30,9	58,3
Depoziti od banki i fiansijski instituci i	0,4	0,8	79,1
Depoziti od klienti	17,8	28,4	59,7
Subordiniran dolg	1,1	1,6	39,0
Ostanati obvrski	0,2	0,2	-10,2

Nekamatni prihodi

Vo opkru`uvawe so zgol emena konkurencija i kontinuirano namaluvawe na provizite, zgol emeni ot obem na aktivnosti rezultirale so rast na neto prihodi te od nadomesti i provizii za 4,3%, pri { to isti te i znesuvaa EUR 15,6 milioni. Transferot na sredstva, so skoro pol ovi na od vkupni te neto prihodi od provizii na Bankata, odnosno EUR 7,0 milioni, ostana stavka so najgol em poedi ne-en u-i nok. Vtorata po red najgol ema stavka na prihodi od nadomesti i provizii, { to pretstavuva 36,4% od vkupni te prihodi od nadomesti i provizii, se odnesuva na prihodi te od aktivnosti te vo segmentot nasel eni e, glavno kako posledica na raboteweto so karti-ki, { to zabel e`a godi { na stapka na rast od 15,2%. Ponatamu, poradi namal eni ot obem na Makedonskata berza vo tekot na 2008 godi na, prihodi te od nadomesti i provizii od brokerski te aktivnosti poka`aa zna-itel no namal uvawe vo odnos na prethodnata godi na.

Neto prihodi od nadomesti i provizii (vo EUR milioni)

	2007	2008	% promena
Neto prihodi od nadomesti i provizii	15,0	15,6	4,3
Brokerski uslugi	0,5	0,0	-90,4
Krediti na naselene	4,9	5,7	15,2
Korporativni krediti	1,3	1,6	25,0
Garancii	1,1	1,0	-11,2
Transfer na sredstva	7,0	7,0	0,2
Ostanato	0,2	0,3	54,8

Operativni rashodi

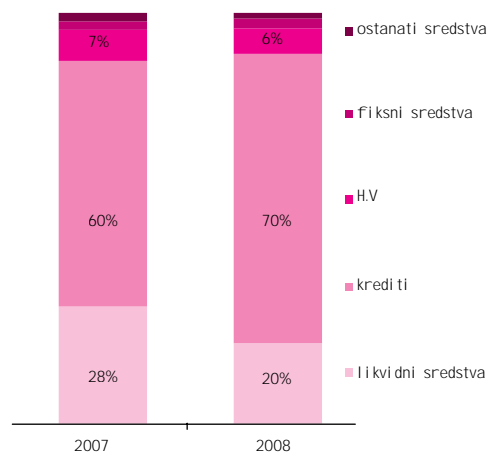
Nasproti organskiot rast vo 2008 godina, efikasna politika za namaluvawe na tro{oci te rezultira{e so podobrena operativna efikasnost na Bankata so {to vkupnite operativni rashodi ostanaa pod buxetski te proekcii, a koeficientot na rashodi vo odnos na prihodi se namali od 50,0% na 44,6%. Sledstveno, operativni te rashodi bele`at nezna-itel en rast od 6,7% vo odnos na 2007 godina. Tro{oci te za vraboteni bea za EUR 0,9 milioni, odnosno 8,8%, povi soki vo sporedba so prethodnata godina, poradi zgol emuvawe na brojot na vraboteni i prilagodu vaweto na rastot na plati te so indeksot na tro{oci te za `i vot. Zgol emuvaweto na ostanati te operativni rashodi za 13,9% glavno ja odrazuva ekspanzijata na mre`ata na bankomati i mre`ata na filijali, zaedno so naporite na Bankata za podobruvawe na obemot na raboteweto.

Akti va i pasi va

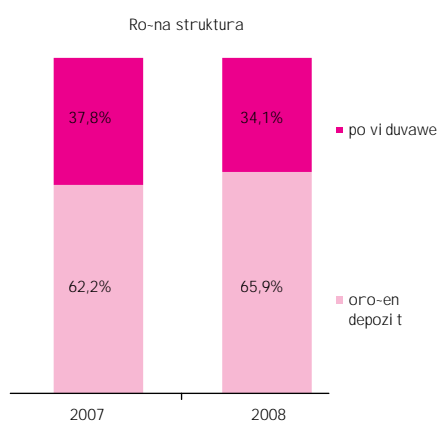
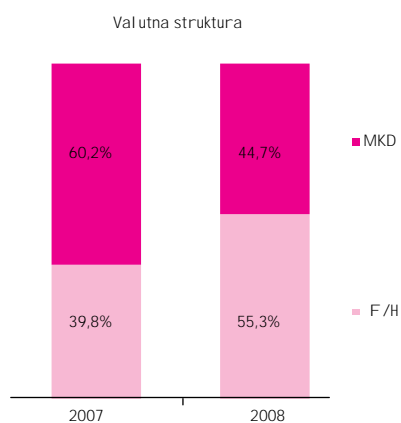
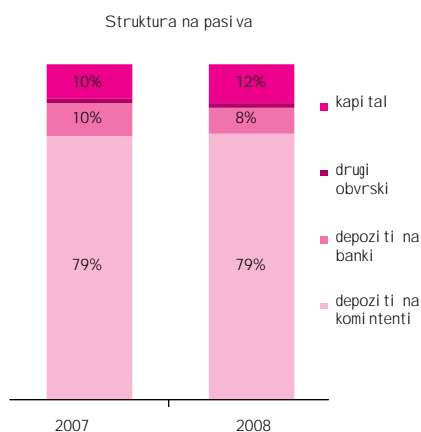
Akti va

Na krajot na 2008 godina, akti vata na Bankata i znesuva{e EUR 970,7 milioni, {to e za EUR 73,6 milioni, odnosno 8,2%, pove}e vo sporedba so prethodnata godina. Neto krediti te na klienti bele`at zgol emuvawe za 26,7%, so {to go zgol emija udel ot na krediti do 70% od vkupnata akti va, na toj na-in preureduvaj}i ja strukturata na akti vata vo korist na povi soko pri nosni sredstva kako {to se krediti te na naselene i pravni lica. Sledstveno, do krajot na 2008 godina, vkupnoto kreditno portfoli o i znesuva{e EUR 681,6 milioni, od koi EUR 299,4 milioni se krediti odobreni na korporativni klienti, a dodeka izlo`enosta kon naselene i znesuva{e EUR 382,2 milioni. Od druga strana, poradi intenzi vira nata kreditna aktivnost, u-estvoto na likvidni sredstva be}e namal eno, glavno odrazuvaj}i go namal eni ot iznos na depoziti kaj stranski banki. Vo soglasnost so takvi te dvi `ewa, na krajot na 2008 godina, koeficientot na krediti vo odnos na depoziti i znesuva{e 96,4%.

Struktura na akti va

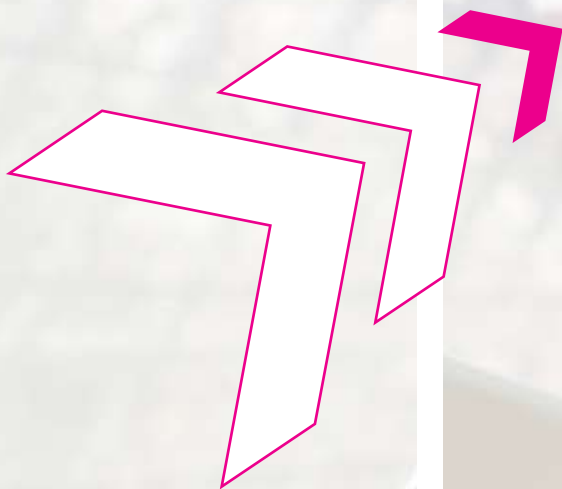
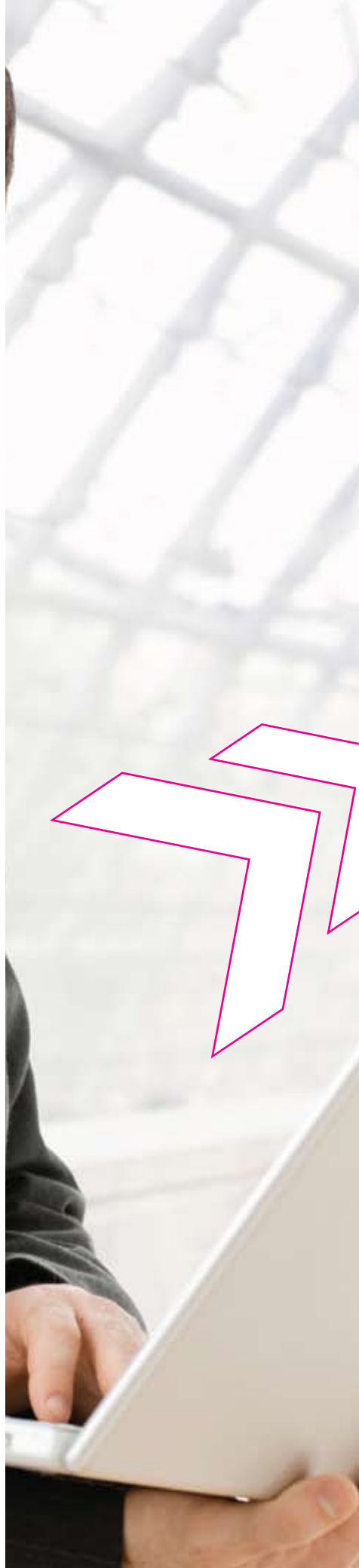

Depoziti i kapital

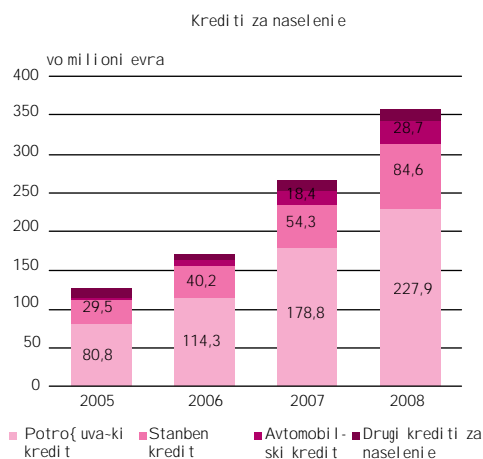

Na krajot na 2008 godi na, vkupnata pasiva (so i sklu-ok na akci onerski ot kapital) i znesuva`e EUR 857,8 mi li oni , so { to se ostvari nomi nalen godi { en rast od 6,4%. Vo struk-turata na pasivata, depoziti te na kli enti prodol `ija da bi dat glaven dvigatel na podobreni ot finansi ski po ten-cijal na Bankata vo 2008 godi na, pri { to isti te pretsta-vuvaat 79% od vkupnata pasiva. Depoziti te na naseleni e zabel e`aa naji ntenzi vno zgol emuvawe so godi { na stapka od 15,1%, so { to se zacvrsti domi nantnata po zi ci ja vo vkup-ni te depoziti so udel od 66,0%. Takvi ot rast be { e povi sok od soodvetni ot pazaren rast, so { to pri donese kon zgol -emuvawe na pazarni ot udel na SB vo relevantni ot segment na ni vo od 28,9%. Val utnata struktura na depozitnata baza uka `uva na zgol emuvawe na udel ot na depoziti te vo stran-ska valuta od 39,8% vo 2007 godi na na 55,3%, gl avno odra-zuvaj }i gi preferenci i te na naseleni eto vo opkru `uvawe so zgolemena nei zvesnost. Vo odnos na ro-nata struktura, domi nantni ot pri dones vo ekspanzija ta na depozitnata baza pripa ja na oro-eni te depoziti so godi { en rast od EUR 67,2 mi li oni , odnosno 15,3%. Zadr `ani ot po zi ti ven trend vo rastot na depozitnata baza vo del ot na depoziti na podol gi ro-nosti pri donesuva kon podobro fi nansi ra-we na bi lansot na sostojba, i pretstavuva stabi len i zvor na sredstva za ponatamo { na kredi tna ekspanzi ja na Banka-ta.

Kapital ot na SB bele `i zgol emuvawe za 24,2% na godi { no ni vo, kako rezul tat na EUR 22,0 mi li oni akumul i rani na smet-ki te za rezervi i zadr `ana dobi vka. Ponatamu, so cel dopol -ni tel no zajaknuvawe na kapitalnata baza na Bankata, vo 2008 godi na, SB i zdade subordi ni ran dol g vo i znos od EUR 25 mi li oni , cel osno zapi { an od strana na NBG Ati na³ . Taka, vkupnata kapital na si la na Bankata vo i znos od EUR 157,3 mi li oni na krajot na 2008 godi na osi guri vi soka adekvatnost na kapital ot i kval i teten i zvor na dol goro-no fi nansi rawe.

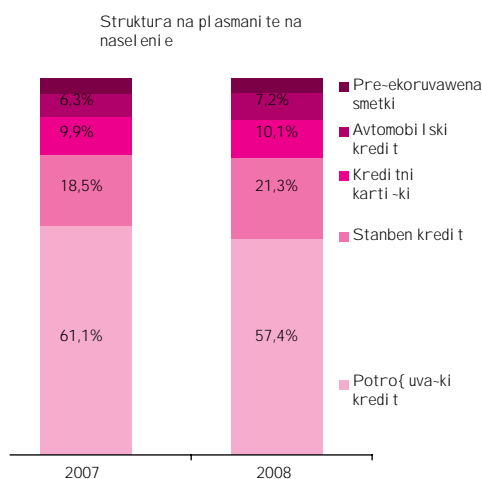
Bankarstvo na malo

Stopanska banka AD - Skopje uspešno je zadržala konkurentna prednost u kreditiranju stanovništva i u 2008. godini sa pomoću na tržištu asortimanom proizvoda sa poboljšanim karakteristikama, konkurentnim uslovima i alternativnim kanalima prodaje. Ova se kao pri donese konopnatamožno zaključuje na vodeću poziciju u kreditiranju stanovništva.

Stopanska banka AD - Skopje je i skoristi svojata vodeću poziciju na domaćem tržištu za bankarstvo na malo za konopnatamožno istraživanje na novim prodajnim kanalima, uvođenje modifikacija u proizvodnju i prodavanje na nivou otvorenog ciklusa, i sa toa go zadržala pazarni otud od 38,4%. Sa ovie aktivnosti, Bankata uspea da privleee nad 97 iljadi novi klienti u segmentot naselene (rast od 14,2% u sporedba sa 2007. godina), sa to se posti gna ukupen broj od 782.360 klienti.

Kredit za naselene

Vo tekot na prvata polovina na godinata, Bankata uvoede poboljšavawu na kreditnu proizvodnju kako i žemi za nagradu uvo u potencijalne klienti, sa to ostana lider u kreditiranju stanovništva u zemlji. Isto tako, Bankata realizirae programe za vkrstenu prodaju na komplementarnim proizvodima/uslugama za nejni postoeća baza na klienti i istite gi realizirae sa pomoću sa svojata rasteća mreža na filijalima i alternativnim prodajnim kanalima (trgovci na malo i distributivni sinxiri), kako i nejni te timovi za direktnu prodaju. Na krajot na 2008. godina, ukupno isplatenite krediti zabeleaa zgomu uvo za 35% u sporedba sa 2007. godina i iznesuua EUR 396 milioni. Potrošivački te krediti se uže te imaat najgolem udel u portfoliotu na krediti na naselene (57,4%), koe to opfa)a 140.000 klienti i iznos od EUR 167 milioni isplateni u 2008. godina.

OK kreditnata linija ostanuva vodeću proizvod na pazari na potrošivački krediti i istata je koristat nad 85 iljadi klienti. Sledeji gi pazarnite monosti, Stopanska banka AD - Skopje razvii atraktivna ponuda za novite korisnici na stanbeni kredit. Ova ponuda beže silno promovirana prekusite kanali - filijali, timovi za prodaju i agencije za nedvinnosti sa to pri donese kon najuspešnatu godina za stanbeni krediti za Bankata sa nad 1.800 odobreni barawa. Stanbeni ot krediti sa neverojatni ot rast od 75% u 2008. sporedeno sa 2007. godina prerasna u referentnu proizvod. Istovremeno rastot na odobreni stanbeni krediti pri donese kon kvalitetot na tržištu diversifikiranot portfolio na krediti za naselene.

Kreditite so obezbeduvawe (avtomobilski te i stanbeni te) zaedni -ki go zgol emi ja svojot udel vo portfolioto na Bankata na 31,4% nasproti 28,4% vo 2007 godi na. Novi te 3.000 klienti kaj ovi e krediti pri doneso za rast od 55,9% vo iznos od EUR 113 milioni.

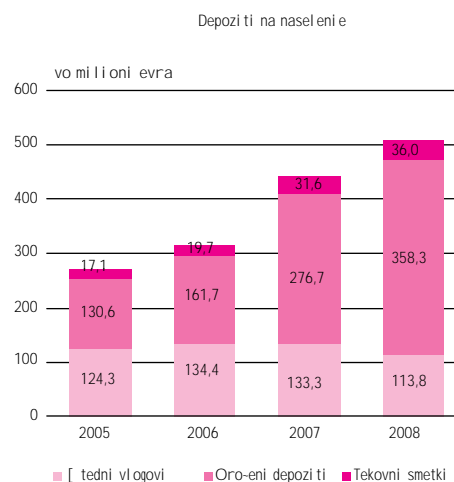
Depoziti na naseleni e

Stabilnosta na Bankata, soodvetno prepoznana od strana na naseleni eto, vo 2008 godi na, ja napravi Stopanska banka AD - Skopje da bi de banka {to ja preferiraat deponenti te, {to rezultira{e vo zgol emen pazaren udel na depoziti te na naseleni e koj iznesuva 28,9%. So ogle na toa {to ova be{e strate{ka opredelba na Bankata vo tekot na 2008 godi na, posebno vni manibe{e posveteno na privlekuvaweto na novi klienti preku ponudata na po{irok asortiman na proi zводи so konkurentni uslovi. Ponatamu, vo tekot na 2008 godi na, Stopanska banka AD - Skopje go vovede depozitot "18/20" so ponuda na dvomese-na ekstra kamata za klienti te, a za prvpat promovira{e detski depozit so najkonkurentna kombinacija na karakteristiki. So ova ponuda, Bankata ne be{e vovle-ena vo trkata na kamatni stapki meju ostanati te banki na pazarot, tuku ponudi {irok izbor na proi zводи i zna-ajni prednosti za klienti te. Salдото na depoziti te na naseleni e iznesuva{e EUR 508,0 milioni na krajot na 2008 godi na, {to pretstavuva zna-ajno zgol emuvawe od EUR 66,5 milioni, odnosno 15,1%, vo sporedba so 2007 godi na. Vo odnos na ro-nata struktura, postoji trend na namaluvawe na depoziti te po viduvawe koji sega u-estvuvaat so 22,4% vo vkupnoto portfolioto sporedeno so nivnoto u-estvo od 30,2% vo 2007 godi na. Meju toa, postoji zna-itelno zgol emuvawe na oro-eni te depoziti, koji sega pretstavuvaat 70,5% od portfolioto vo sporedba so 62,7% vo 2007 godi na. Referentni depoziten proi zvod za Stopanska banka ostanuva depozitot "12/13", pri {to istot ima u-estvo od 34,4% vo celokupnoto portfolioto. Depozitote so ro-nost od 12 meseci i nudi ekstra kamata za 13 ti mesec.

Rastot na depoziti te svedo-i za doverbata {to Bankata ja ima steknato meju postoe-ki te i potencialni te klienti. Stranski te valuti ostanuvaat dominantni vo depozitnata baza. Rastot na ovi depoziti za 25,4% vo 2008 godi na pri donese kon zgol emen udel vo vkupnoto portfolioto na 57,0%, sporedeno so 52,4% vo 2007 godi na.

Karti -no rabotewe

Stopanska banka AD - Skopje, pionerot vo izdavaweto karti -ki na pazarot, zabele`a u{te edna uspe{na godi na vo karti -noto rabotewe nasproti zgol emenata konkurencija. Pokraj zgol emuvaweto od 23% vo brojot na izdadeni VISA karti -ki {to na krajot

na 2008 godi na i znesuva { e 261.653, Bankata vovede i novi na kon krajot na godi nata - dve MasterCard me|unarodni karti -ki , so { to stana dvoen i zdava- i pri fa}a- na karti -ki na pazarot. Vovedu- vaweto na novi te proi zводи se pokl opi so odbel e` uvaweto na 65-godi { ni nata od osnovaweto na Bankata, { to go potkrepi vetu- vawe deka Bankata }e prodol ` i da go z bogatuva svojot asorti - man na proi zводи i da gi podobruva karakteri sti ki te na proi z- vodi te so cel zadovol uvawe na potrebi te na sekoj kl i ent. Brojot na i zdadeni kreditni i debi tni karti -ki zabel e` a rast za 11%, odnosno 32,7%, vo tekot na 2008 godi na.

Portfol i oto na proi zводи { to konstantno se podobruva i soz- dava dodadena vrednost za kl i enti te sega se sostoi od:

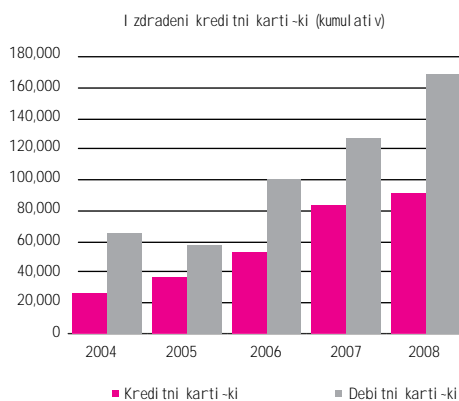
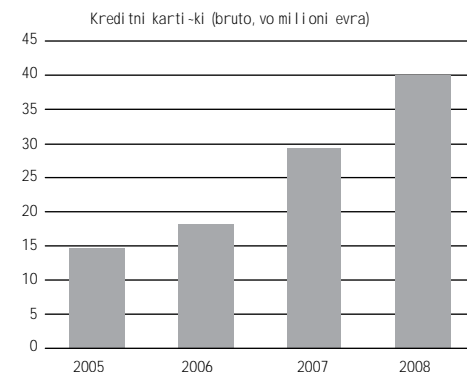
- DEBI TNI karti -ki : MasterCard, VISA Electron, VISA Classic Debit, VISA Business i VISA Internet
- KREDI TNI karti -ki : MasterCard Standard, VISA Star, VISA Electron Star i VERO i STB VISA kobrendi rana karti -ka.

Bogatoto portfol i o na kreditni karti -ki , zaedno so konstant- ni ot rast na i zdadeni te karti -ki , rezultira { e vo zgol emu- vawe na saldoto od 37% vo tekot na 2008 godi na na ni vo od EUR 39,9 mi li oni (EUR 29,2 mi li oni vo 2007 godi na). I maj}i ja predvi d raste-kata ori entaci ja na pazarot kon bezgotovi n- ski te plate` ni i nstrumenti , strategi jata za ekspanzi ja na mre` ata na bankomati i POS termi nali obezbeduva mo` nost za pogolema upotreba na karti -ki , pa taka, Bankata zabel e` a rast po broj na transakci i preku POS termi nali za 50% i transakci i preku bankomati za 79% vo 2008 godi na vo spored- ba so 2007 godi na. Bankata e prva vo voveduvaweto na progra- mata za pla}awe na rati so kreditni karti -ki preku mre` ata na trgovci , so { to postojano ja zgol emuva upotrebata na kred- i tni karti -ki . Konstantni ot razvoj na proekti za zgol emeno ko- ri stewe na karti -ki te }e obezbedi prostor za ponatamo{ en rast na pazarni ot udel .

Novi uslugi za nasel eni e

Sl edej}i gi trendovi te na pazarot, Bankata vo vtorata pol ovi - na na 2008 godi na vovede nova usluga vo svoi te fi li jali i ekspozituri - brz transfer na pari vo sorabotka so Western Union. Do krajot na godi nata, si te 66 fi li jali i bea operati vni i ja nudea ovaa usluga.

Za da se krei raat dopolni telni benefi ci i i novi mo` nosti za si te nejzini kl i enti od segmentot nasel eni e, Stopanska banka AD - Skopje vospostavi 24--asoven I nfo centar koj{ to nudi unikatni mo` nosti za postojano servi si rawe na kl i enti te. Vrednosta na ovoj servi s e evi dentna od brojot na i zvr{ eni dojdovni povi ci - 145.500 do krajot na godi nata.

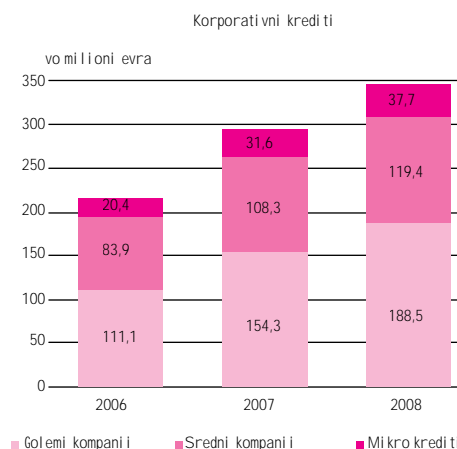
Korporativno bankarstvo

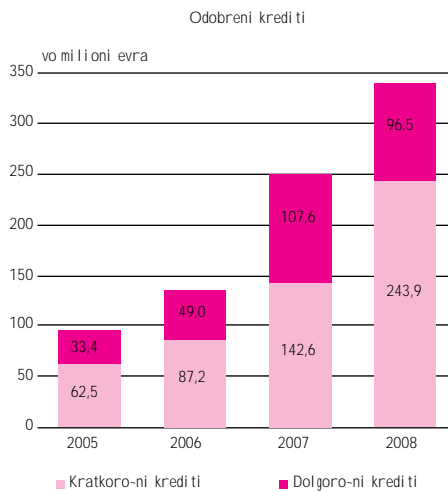
Gradewe na dolgoro-ni odnosi so kompani i koi poka`uvaat vrvni rezultati, preku odr`uvawe na rigoroznite uslovi za pra`awata povrzani so kreditni ot rizik i kvaliteto na portfolioto

Vo 2008 godi na, korporativni ot svet be`e pod vli jani e na turbulenci te na mejunarodni te finansi ski pazari koi ja zabavi ja di nami kata na ekonomski rasti negativno vli jaeja agregatnata pobaruva-ka na globalno ni vo. Makedonski ot korporativni sektor ne ostana imun na globalni ot karakter na krizata, ~ij prenosni efekt i ni cijalno se po-uvstvuva vo industri ski ot sektor vo ~etvrti ot kvartal na godi nata. Nasproti si lni ot po-etok na godi nata, koj se karakteri zi ra`e so povol ni ekonomski trendovi i stabil en kreditni rast, vo vtorata pol ovi na na godi nata kreditnata aktivnost po-na da zabavuva, pri toa odrazuvaj`i go namaleni ot kapacitet na ekonomijata za generirawe na dohod i zgol emeni ot sistematski rizik. Nasproti te`ki te pazarni uslovi, osobeno vo posledni ot kvartal na 2008 godi na, na`i te prednosti - prudentni politiki za upravuvawe so rizici, dobro uramnote`eno kreditno portfoli o, kreditni plasmani kreirani spored potrebi te na klienti te, mo`na IT platforma i `i roko rasprostraneta mre`a na filijali vo zemjata - ni dozvolija ne samo da ja zadr`ime, tuku i da ja zgol emi me doverbata kaj na`i te klienti i da demonstri rame stabil ni stapki na rast vo klu-ni te delovni segmenti. Kako rezultat, na krajot na 2008 godi na, kreditno portfoli o vo korporativni ot segment i znesuva`e EUR 299,4 milioni, so `to se nadmi naa rezultati te od 2007 godi na za 19,7%. Takvi ot rast be`e real iziran vo uslovi na odr`uvawe na visoki standardi na upravuvawe so kreditni ot rizik i kvaliteto na portfolioto, i dopolnitelno podobruvawe na procesi te za sledewe i naplata na pobaruwata.

Soglasno srednoro-nata strategija `to go identifi kuva krediti raweto na MSP kako va`en potencial za rasti mo`nost za disperzija na kreditni ot rizik, vo 2008 godi na, SB i zvr`i i splata na EUR 25,1 milioni kako krediti na mikro pretprijatija (krediti do EUR 50.000) i EUR 105,9 milioni kako novi krediti na sredni pretprijatija. Ova pridonese kon godi `en rast na mikro izlo`enosti te za 19,4%, i, zaedno so 10,2% godi `ni ot rast na krediti za sredni te pretprijatija, i ovozmo`i na SB da ostane eden od dvata glavni pazarni igra-i vo krediti raweto na MSP.

Vo tekot na 2008 godi na, Bankata posveti osobeno vnimanie na prodlabo-uvaweto na postoe-ki te delovni odnosi so mnogu va`ni ot segment na kreditosposobni gol emi biznisi. Osven `to be`e partner od doverba koj`to go poddr`eva sekojdnevnoto

rabotewe na golemi te korporaci i, vo 2008 godi na, SB isto taka se fokusi ra{e na celosno iskori stuvawe na mo`nosti te za vkrstena prod`ba vo nasoka na privlekuvawe novi kli-enti i prod`ba na proizvodi za naselene i proizvodi povrzani so segmentot sredstva i likvidnost osven redovni te korporativni krediti. Kako rezultat, do krajot na 2008 godi na, novoto sozdadeno portfolio na golemi korporativni krediti zabele`a rast za dopolnitelni 22,2% na godi {no nivo {to slede{e po isplatata na vkupno EUR 173,9 milijoni vrz osnova na novite odobruvawa na krediti za golemi te biznisi. Ekspertskoto znaewe, napredni te IT re{eni ja, golemi nata na kapital ot i sinergi i te kako rezultat na ~lenuvaweto vo edna od najgol emi te fi nansi ski grupaci i vo Jugoi sto-na Evropa, NBG Grupaci jata, bea gl avni te dvigatel i na konkurentskata prednost na SB vo raboteweto so golemi korporativni kli enti .

Vo 2008 godi na, SB izvr{i i splata na pove}e od 8.200 korpo-rativni krediti , {to pretstavuva za 19,0% pogol ema akti vnost vo sporedba so 2007 godi na. Vkupni ot obem na novoodobreni krediti vo 2008 godi na iznesuva{e EUR 340,4 milijoni i be{e za 36,1% pove}e od prethodnata godi na. Osven redovnata kred-i tna akti vnost, vo 2008 godi na, vo obl asta na fi nansi skoto trguvawe, SB posti gna sol i den rast od 23,4% na godi {na osno-va vo vkupni te vonbi lansi ni pozici i {to rezultira{e od ovi e akti vnosti (EUR 64,6 milijoni so sestojba 31.12.2008 godi na), kako posledi ca od EUR 60,9 milijoni na novoi zdadeni garanci i i akreditivi vo tekot na godi nata.

Upravuvawe so rizici

Kako -lenka na NBG Grupacijata, SB prodol`i i ponatamu da ja razviva i podobruva efektivnata ramka za upravuvawe so rizici, koja gi obezbeduva uslovi te za bezbeden rast i pridonesuva kon efektiva raspredelba na kapitalot na Bankata i pogolema profi tabilnost. Vo nasoka na postignuvawe na sevkupnite celi na upravuvaweto so rizici vo SB: vospostavuvawe na set od klu-ni standardi za upravuvawe so rizici, osiguruvawe deka se sledat delovnite celi na na-in so koj{ to rizicite se kontroliraat, targetirawe na odr`liva profi tabilnost, za{tita od nepredvideni zagubi pri istovremeno koristewe na mo`nosti te za kreirawe na akcionerska vrednost, unapreduvawe na poznavaweto na rizicite na nivo na Bankata i kul tura ori enti rana kon upravuvawe so rizici, kako i osiguruvawe na konzi stentnost so najdobrite praktiki i usoglasenost so najnovite regulatorni barawa, SB vo tekot na 2008 godina, vospostavi pove}e politiki, proceduri i upatstva {to se odnesuvaat na razli -ni vidovi na rizici (na primer, krediten, likvidnosn, devizen, operativen rizik).

Organizacionata struktura za upravuvawe so rizici na Bankata obezbeduva postoeve na jasni ni voa na odgovornost, efikasna raspredelba na zadol`enija i za{tita od sudir na interesi na site ni voa. Vo ramkite na Bankata, aktivnostite za upravuvawe so rizici vo po{iroka smisla se izv{uvaat na strate{ko, takti -no i operativno nivo. Osven toa, Odborot za upravuvawe so rizici se sostanuva na nedelna osnova za da gi razgleda dvi`ewata na pazarot i da go oceni nivoto na razli -nite rizici {to se prezemaat od strana na Bankata i poedine-no od strana na nejzinite delovni edinici.

Upravuvawe so krediten rizik

SB ja prodol`i prudentnata politika za upravuvawe so krediten rizik vo tekot na 2008 godina. Kreditni ot rizik pretstavuva najgolem del od rizik -nata izlo`enost na Bankata. Kreditnata politika na SB za prudentno kreditirawe stava akcent na detal -nata procenka na rizicite pred da se donese kakva bilo kreditna odluka i na op{to postavenite minim standardi za evaluacija na kreditni ot rizik, odobruvawe, obnovuvawe i sledewe na kreditnite izlo`enosti.

Upravuvaweto so krediten rizik na visoko nivo se sostoi od analiza na odredeni parametri za kreditno bodirawe i osiguruvawe na stroga pri mena na vospostavenite kriteri umi za kreditirawe, analiza na strukturata na portfolioto, diverzifikacija i

rasporeduvawe na izlo`enosta na mnogu dol`nici vo ramki na portfolioto i detalno sledewe na stapkite na delikvenca i nefunkcionalnite pobaruwawa.

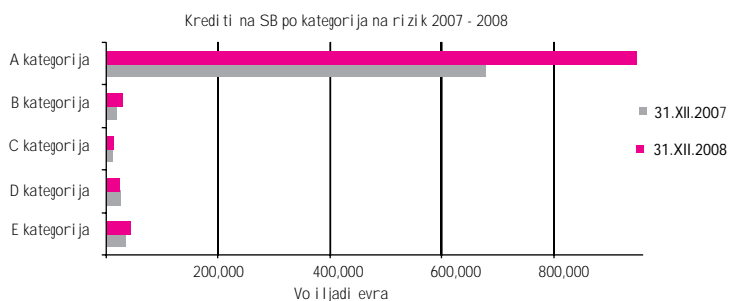
Procesot na procenka na rizikot za korporativni kreditokorisnici i kreditokorisnici - fizi-ki lica e standardiziran i olesnet so koristeve na posebni modeli za rangirawe i za statisti-ko bodi rawe. Pri menata na ovi e alatki za upravuvawe so rizici, koi se baziraat na razni kvantitativni i kvalitativni vlezni podatoci, pri donesuva kon sistematizacija na procedurata za odobruwawe i porast kontroliran od aspekt na prezemen rizik na specifi-nite potportfolija.

I majji ja prevedid globalnata finansiska kri za, koja to se o-ekuwa da ima vlijanie vrz realnata ekonomija na zemjata, Bankata izvr{i razli-ni stres testovi. Poseben akcent be{e daden na kategori te na klienti { to se o-ekuwa da bi dat pogode- ni od o-ekuvani te negativi dvi`ewa. Rezultati te od stres testovi te poka`aa deka portfolioto na SB je ostane zdravo i stabilno poradi prudentnata kreditna politika { to se pri menuwa vo tekot na godinite. Mejutoa, Bankata prodol`uva da go sledi vni matelno -uvstvi telni ot del od kreditno portfolioto.

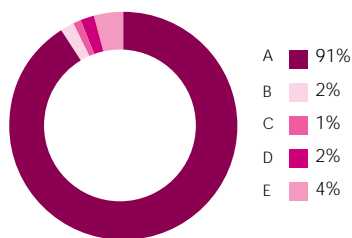
Sistemot za rano predupreduwawe, koj to produci ra listi na klienti - kandidati za klasifikacija vrz osnova na nivnoto odnesuvawe pri regulirawe na nivni ot dolg i nivnata finansiska sostojba, ponatamo{no i ovozmo`uva na Bankata da prezema soodvetni merki i strategii za ovi e kreditni izlo`enosti u{te voranata faza na delikventnost kaj klienti te.

Kvalitet na kreditno portfolioto

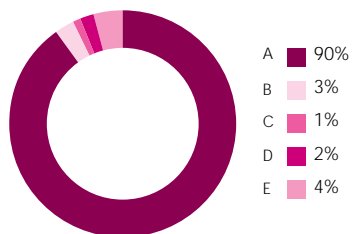
Zna-itelnoto podobruwawe na kvalitetot na kreditno portfolioto na SB se manifestira preku dominantno u-estvo na pobaruwawa od visoko kreditosposobni klienti vo vkupnoto kreditno portfolioto, namaluvawe na vkupniot koeficient na delikventnost i na koeficientot na delikventnost na sekoj krediten proizvod i zголemuvawe na pokrienosta so rezervaci presmetano kako odnos pomeju rezervaci te za potencialni kreditni zagubi i nefunkcionalni te krediti.

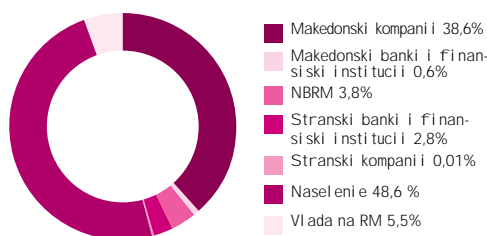
Akti va na SB po kat. na rizi k dekemvri 2007

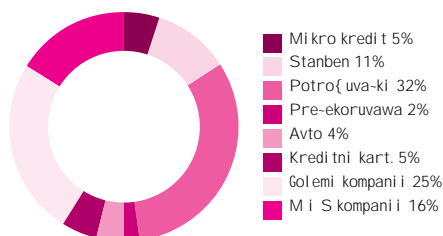
Akti va na SB po kat. na rizi k dekemvri 2008

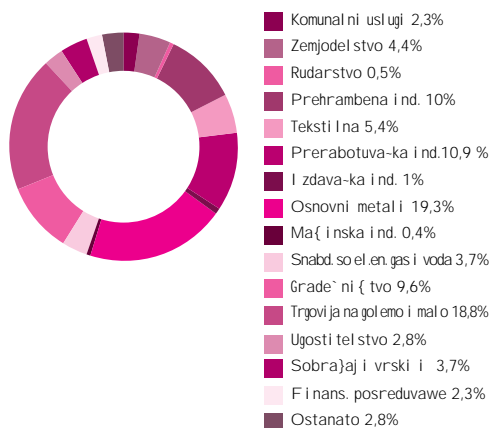
Vkupno portfol i o na SB po tip na potro { uva-i

Vi dovi kredi ti

Kredi tno portfol i o na SB po i ndustri i

Kako di rekten rezultat od golemata kreditna aktivnost na SB koja samo vkl-u-va prvoklasni visoko kreditosposobni klienti, kvalitetot na kreditното portfol i o prodol `i da se podobruva, a segmentot na krediti klasif icirani vo rizi -na kategorija "A" poka `a zna-itel en porast.

U-estvoto na izlo `enosta klasif icirana vo niskorizni te kategorii "A" i "B" ostana visoko i stabilno (93%), nasproti visokorizni te dolgovi klasif icirani vo kategorii te "G" i "D" koji to ne nadmi naa 6% od vkupnoto bankarsko portfol i o. Pozitivni ot trend e evidenten od podobreni ot koefi ci ent na nefunkcionalni vo vkupni krediti , koj to se namali za 166 bp.

Vo soglasnost so pristapot za upravuvawe so krediten rizi k preku postojano i detalno sledewe na nefunkcionalni te pobaruva so namera prezemawe zasileni merki za naplata, i prudentnata politika za izdvojuvawe na rezervacii na Bankata, koefi ci entot na pokri enost so rezervacii se zgolemi za 1.070 bp i i znesuva { e 90,5%. Pokri enosta so rezervacii na nefunkcionalni te pobaruva se zgolemi od 76,6% na 87,9% kaj pobaruva wata od kompani i i od 95,3% na 100,2% kaj pobaruva wata od naseleni e.

Rizi ci od koncentracija

Rizi k od koncentracija postoi onamu kade { to nekoja pozicija ili grupa na pozicii vo fi nanski sredstva se podvl ijani e na promeni od isti rizi -en faktor ili grupa na povrzani faktori , a izlo `enosta mo `e, vo slu-aj na pogolemi mo `ni negativi dvi `ewa, da rezultira vo zna-itel ni zagubi .

SB redovno go sledi svoeto portfol i o za da identifi kuva dal i postoi rizi k od koncentracija, i da utvrdi dal i treba da go namali ili ubla `i isti ot, a toa opfa}a i izbor na najsoodvetni ot na-in kako toa da se izvede.

Generalno, vo bankarskoto portfol i o na SB postoi dobra ramnote `a pomeju bezrizni -ni te vlo `uvawa vo hartii od vrednost izdadeni od lokalni te vlasti i niskorizni te nostrop lasmani vo prvoklasni banki od edna strana, i kontrolirani te rizi -ni sredstva, kako { to se krediti i vonbilansni obvrski od druga strana, so obra}awe na posebno vni mani e na kapacitetot za generirawe kamati na poedine -ni te kategorii na sredstva.

Kreditno portfol i o na SB ostanuva { i roko di sperziano po razli -ni vidovi na kreditokorisnici , kategorii na sredstva i broj na dejnosti , na toj na-in spre-uvaj}i prekomerni rizi ci od koncentracija. Vo toj pogled, na redovna osnova, Bankata postavuva limiti po dejnosti vo soglasnost so raspolo `livi te informacii so cel spre-uvawe na koncentracija i namaluvawe na zna-ajni te izlo `enosti kon potencijalno -uvstivitelni te dejnosti .

Upravuvawe so pazaren ri zik

SB prezema izlo`enost kon pazarni ri zici, { to pretstavuvaat ri zici koga objekti vnata vrednost ili dni te pari-ni tekovi na nekoj finansiski instrument }e se promenat poradi promeni na pazarni te ceni. Pazarni te ri zici proizleguvaat od otvoreni te pozici i vo kamatna stapka, valuta i kapitalni proizvodi, a si te se izlo`eni na op{ti i posebni pazarni dvi`ewa i promeni vo nivoto na promeni i vost na pazarni te stapki ili ceni kako { to se kamatni te stapki, kreditni te margini, devizni te kursevi i ceni te na kapitalot.

Bankata e izlo`ena na efekti te od fluktuacija na devizni te kursevi koi imaat vlijani e na nejzidata finansiska pozicija i pari-ni te tekovi. SB ja sledi otvorenata devizna pozicija na dnevnata osnova, na toj na-in osiguruvaj}i usoglasenost so vnatre{ni te i nadvoretimi na izlo`enost za glavni te valuti poedine-no, kako i na agregatno ni vo.

Godinata 2008 se odlikuva{e so fluktuacii na referentni te kamatni stapki i na kamatni te stapki koi gi nudea konkurenti te. SB uspe{no go upravuva{e ri zikot od kamatni stapki preku prilaguvawe na relevantni te kamatni stapki vo nasoka na odr`uvawe na pazarnoto u-estvo i istovremeno prezemawe merki za ubla`uvawe na negativni te pazarni dvi`ewa i sledstveno spre-uvawe na vlo{uvawe na potencijalot za generirawe dobi vka.

Na krajot, SB pri menuva standardni i {i roko pri fateni tehnik za ocenka na pazarni te ri zici, kako { to se analizata na jazot na kamatni te stapki, analiza na neto kamatnata margina, ednostavni simulacii na -uvstvitelnost na kamatni te stapki i devizni otkursi tn. Celta na ovie analizi i simulacii e da se uvidat potencijalni te slabosti na portfolioto za trgovawe i portfolioto na bankarski aktivnosti {to mo`e da se pojavat od pretpostaveni negativni pazarni dvi`ewa, i kako rezultat na toa da se preze-mat soodvetni merki.

Upravuvawe so likvidnosn ri zik

Upravuvaweto so likvidnosn ri zik se fokusi ra na sposobnosta na Bankata da odr`uva dovolna likvidnost so cel da gi i spolni svoi te zakonski i transakciski obvrski. SB kontinuirano ja sledi svojata likvidnosna pozicija i profilot na sredstvata i obvrski te. Ova opfa}a sledewe na dogovornata i bihejvioristi-ka ro-nost, proekti rawe i modeli rawe na likvidnata izlo`enost pod pretpostavka na raznovidni stres scenarija i sledewe na nejzini otkapacitet za finansii rawe. Bankata isto taka i zgotvuva planovi za nepredvidni okolnosti za upravuvawe so nepredvidni naru{uvawa vo likvidnosta za da mo`e da finansii ra nekoj ili si te aktivnosti navremeno i po razumen tro{ok.

Upravuvaweto so likvidnosni rizik primenuva soodvetni politiki, proceduri i sredstva za kontrola so cel ograni-uvawe na izlo`enosta kon likvidnosni ot rizik, { to se doka`a deka e adekvatno so ogle na faktot { to SB sekoga{ odr`uva{ e zal i ha na likvidni sredstva { to se soodvetni za profi lot na pari -en tek bez da se napravat nepotrebni kapitalni zagubi . Ponatamu, SB redovno vr{i analiza na ro-ni ot jaz i gi presmetuva pokazatel i te na likvidnost, pri toa i stovremeno zemajji ja predvi d procenkata na depozitnoto jadro kako i o-ekuvani te pari -ni tekovi .

Upravuvawe so operativni rizik

Operativni ot rizik se defini ra kako rizik od zaguba { to proizleguva od nesoodvetni ili neuspe{ni vnatre{ni procesi i sistemi , -ove-ki faktor ili nadvore{ni nastani .

Kako del od Basel II i ni cijati vata, so poddr{ka od Sektorot za upravuvawe so rizici na NBG Grupacijata, SB momentalno se nao|a vo periodo na tranzicija od pristap na osnovni i ndikator i kon standardiziran pristap vo mereweto na operativni te rizici . Dosega, SB go kompleti ra{ e di zajni raweto na ramkata za upravuvawe so operativni rizik, -i i { to klu-ni karakteristiki se sledni ve:

- Strategija za operativni rizik - postavuvawe na koncept za operativni rizik na SB (defini rawe, rizik-na tolerancija), kako i op{tite nasoki (osnovni principi, upravuvawe, ramka, proceduri) za negovo integri rano upravuvawe bazi rano vrz akti vnosti te na NBG Grupacijata,
- Politika i metodologija za operativni rizik - gi obezbeduva principi te, metodologije i alatki te za efikasno upravuvawe na operativni ot rizik spored standardizirani ot pristap.

I sto taka, vo 2008 godi na, SB uspe{no ja kompleti ra{ e pi lot i mplimentacijata na ramkata za operativni rizik vo Sektorot za rizikni plasmani , vo koja{ to korespondenti te za operativni rizik gi prepoznavaa i opi {uvaa ni vni te i interni procesi , gi i denti fikuvaa razli -ni te operativni rizici povrzani so ovi e procesi , i gi sobi ra a zagubi te koi se pojavi le i bi le evi denti rani vo bilansot na uspeh za 2008 godi na. Ponatamu, i mplimentacijata na ramkata za operativni rizik na ni vo na cel ata Banka zapo-na vo noemvri , -i e{ to kompleti rawe se o-ekuva na krajot na februar i 2009 godi na, po { to, vo soglasnost so uslovi te na NBG, SB }e poseduva si stem za precizna i denti -fikacija, ocenka, sledewe i kontrola na operativni te rizici spored standardizirani ot pristap.

Adekvatnost na kapitalot

Si l'nata kapitalna baza { to proizleguva od organski ot rast vo profi tabil'nosta i subordinirani ot dolg celosno zapi { an od strana na NBG, kombinirani so efikasno upravuvawe so prezeni te rizici i ovozm` i na Bankata da gi odr` uva svoi te nivoa na kapital zna-i telno nad minimalni te regulatorni barawa. Celite na Bankata pri upravuvaweto so kapitalot se da bi de usoglasena so barawata za kapital postaveni od strana na regulatorot, za{ ti ta na sposobnosta na Bankata da prodol` i da funkcionira i da mo` e da prodol` i da obezbeduva pri nosi za akcioneri te i benefi ci i za ostanati te zai nteresi rani subjekti , i da odr` uva si l'na kapitalna baza za poddr{ ka na razvojot na svoeto rabotewe.

Regulatorni ot kapital na SB zna-i telno se zgolemi i vo dvata segmenta:

Osnoven kapital (Tier 1)

Osnovni ot kapital bele` i zgolemuwawe za EUR 21,7 mi l'oni kako posledica od postignatata i zadr` ana dobi vka, so { to, na krajot na dekemvri 2008 godi na, isti ot i znesuva{ e EUR 110,9 mi l'oni .

Dopolni tel en kapital (Tier 2)

Poradi subordinirani ot dolg izdaden vo noemvri 2008 godi na vo i znos od EUR 25,0 mi l'oni , dopolni tel ni ot kapital dosti gna i znos od EUR 46,5 mi l'oni .

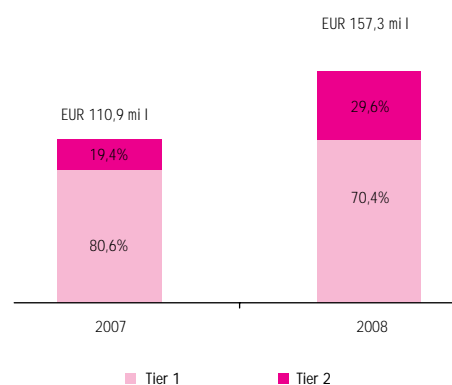
Sledstveno, SB ostana na vode-kata pozicija po golemi na na kapitalot i ponatamo{ no go podobri svojot profil na rizici preku zacvrstuvawe na kapitalnata baza, namaluvawe na rizici te od koncentracija i sozdavawe na po{ i roka osnova za i spolnuwawe na zakonski te l'imi ti .

Koefi cientot na adekvatnost na kapitalot na SB i znesuva{ e 16,2% so sostojba 31.12.2008 godi na, { to e za 176 bp pove}e od krajot na prethodnata godi na, so { to pri l'i -no dobro se naoj a{ e nad zakonski propi { ani ot l'imi t od 8% i interni ot l'imi t od 12%.

Adekvatnost na kapitalot

	2007	2008	bp promena
Adekvatnost na osnoven kapital (Tier1)	11,7 %	11,4%	-23
Vkupna adekvatnost na kapital	14,5 %	16,2%	176

Sopstveni sredstva (Regulatoren kapital)

Vo teko t na 2008 godi na, SB be { e usoglasena so si te zakonski limiti uvedeni od NBRM, vkl u-uvaj } i gi sledni te rizi -ni limiti: maksimum izlo` enost kon individual en kreditokorisi -nik od 25% od sopstveni te sredstva - regulatorni ot kapi tal (RK), izlo` enost kon vnatre { ni te lica od 3% od RK, akcioni eri so nad 5% od akcii te so pravo na glas i kompani i vo koi SB poseduva kapi tal en udel so l i mi t od 10% od RK. Vkupnata g o l e -ma kredit na izlo` enost na SB kon individual ni te kli enti e zna -i tel no pod zakonski ot l i mi t od 800% od RK. I sto taka, koeficientot na imot i kapi tal ni i nvesti ci i be { e vo ramki te na propi { ani ot maksim al en l i mi t na NBRM od 60%, taka ovozmo` uvaj } i ponatamo { ni kapi tal ni i nvesti ci i na Bankata.

Basel II

Vo teko t na izmi natata godi na, SB aktiv no be { e vkl u-ena vo napori te na NBG grupaci jata za postavuvawe osnova za cel osna usoglasenost so barawata na **Basel II Capital Accord**

Vo teko t na 2008 godi na, SB komple ti ra { e neko l ku i ni ci jati vi za podgotvuvawe proceduri i poli ti ki i usoglasuvawe na metodol o gi i te, i go komple ti ra { e proektot za nadgradba na Gl o -bus T-24 i drugi proekti za povrzani so podatoci i sistemi , na toj na -i n postavuvaj } i ednoobrazna ramka za upravuvawe so rizi ci i metodol o gi ja za presmetka na kapi tal ot na ni vo na Grupaci jata. Pl ani rani te i ni ci jati vi za 2009 godi na } e ja podgotvat SB za usoglasuvawe so Kapi tal nata ramka, pokonkretno so sproveduvaweto na standardi zi rani ot pri stap za merewe i na kreditni ot i na operati vni ot rizi k.

Raboteweto na mre` ata na fi l i jali vo 2008 godi na

Fokusot na del ovnata strategi ja na Stopanska banka AD - Skopje (SB) vo 2008 godi na be { e naso -en kon posti gnuvawe na opti mal na pokri enost na cel ata teri tori ja na zemjata so standardi zi rani i moderni fi l i jali ori enti rani kon kli enti te i so najvi sok kval i tet na usl u gi . Pozi ci jata na SB vo fi nansi ski ot sektor e poddr` ana od najgolemata mre` a na fi l i jali vo zemjata. Preku svoi te fi l i jali , SB nudi raznovi den asorti man na fi nansi ski proi zvodi i usl u gi . Takvata pozici ja bli ska do nejz i nata { i roka baza na kli enti , vo kombi naci ja so { i roki ot spektr na proi zvodi i ovozmo` i na SB da posti gnuva stabi l ni rezul tati sega i vo i dni na, a so samoto toa da prodol` i da i z l e guva vo presret na promeni vi te potrebi na kli enti te.

Za da dopre do si te potencialni klienti, SB prežede aktivnosti za širjenje svojata mreža na filijali po broji preko prepoznatljivosti in izgled na moderni filijali orientirani kon kliente. Ekspanzija in optimizacija mreža na filijali na SB ima za cilj: izboljšanje kvalitete uslugi za kliente, izboljšanje pristopnosti bankarskih uslugi za kliente, izboljšanje operativne učinkovitosti, in pomagave na sorabotkata na Bankata so kliente.

Vo tekot na 2008 godina, beše finalizirano otvoraweto na šest novi filijali, od koi to štiri vo Regionot Skopje, edna vo Strumica i edna vo Kriva Palanka. Na po-etekot na godinata, beše renovirana Filijala Koani, so štota se stekna, od funkcionalen aspekt i od aspekt na enterier, so standardizirani prepoznatliv izgled. Ponatamu, Filijala Berovo beše premestena vo nov prostor što podrazbira podbralokacija za pristop na kliente i idealno mesto za ekspanzija na proizvodite i uslugi te. Na ovoj na-in, do krajot na godinata, Bankata ja zapo-na renovacijata na Ekspoziturnata Aluminaka vo ramkite na Filijala Skopje.

Vo tekot na godinata, bea instalirani 46 novi bankomati na atraktivni lokacii za da im sluat na finansiški potrebi na luleto i biznisi te, odnosno 18 vo Skopje i 28 vo celata zemja, so što vkupni ot broj na bankomati na krajot na 2008 godina iznesuše 103.

Po-nuvajji od april 2008 godina, vo ramkite na mreža na filijali, zapo-na silna kampawa za promovirawe na stanbenite krediti i depozite na naselene, primarno devizne depoziti. Bea vovedeni novi prodani tehniki i obuki za da se podbrat prodani te veštini i sposobnosti te na vraboteni te. Na po-etekot na septemvri, zapo-na realizacijata na proektot za reorganizacija na filijalite preko poseti na filijalite i terensko izvrševawe na novata organizacija so precizno definirawe na brojot i faktičke vraboteni po soodvetni edinici.

Do krajot na godinata, bea poseteni devet filijali, za koi što beše napravena nova organizacija na raboteweto. Vremenski ot rok za finalizacija na ovoj proekt e krajot na april 2009 godina.

Vo vtorata polovina na 2008 godina, vo sorabotka so Sektorot za sredstva i likvidnost, beše zapo-nat Proektot **Matrix**, so aktivna involviranost na site filijali so cel izboljšanje na brojot na klienti - pravni lica. Osven toa, beše aktiviran softver za evidencirawe na posetite na kompaniite na Intranetot na SB so cel dobivawe statistički podatoci za izvršeni te aktivnosti vo plasiraweto na krediti, kako i drugi bankarski proizvodi.

Banka { to ja sledi modernata tehnol o g i ja

Za da se postignat maksimalni benefi c i i za na { i te kli enti , SB be { e pi oner vo Grupaci jata so i mplementaci jata na najno vata verzija na softverskoto re { eni e T-24 kako najsovre men me l unaroden bankarski sistem. Vo momentot, T-24 e priznat kako vrven proi zvod za fi nansi ski te i nsti tuci i vo cel i ot svet. I sti ot gi i nkorpori ra najdobri te svetski bankarski prakti ki so ponuda na i zvonredna fleksi bi l nost, pri l agodli vost, bez bednost i stabi l nost. So voveduvaweto na T-24, se zgole muva operati vnost, pri stapot i tekot na i nformaci te e pol esen i pobrz, podobrena e bezbednost i upravuvaweto so ri zi ci , { to i sto zna-i i podobruvawe na uslugi te za kli enti te. I sto taka, se obezbeduva poddr { ka za l ansi rawe na novi proi zvod i uslugi , { to sekoga { e pri ori tet vo razvojni ot pl an na Bankata.

Lu jeto generi raat vrednost

Vo 2008 godi na, SB u { te edna { pri zna deka -ove-ki ot kapi tal ja utvrduva i dni nata na kompani jata. Lu jeto se va ` no i osnovno sredstvo { to pri donesuva kon razvoj i rast.

Sektorot za kadri na Stopanska banka AD - Skopje i gra va ` na ul o ga vo upravuvaweto so najva ` noto sredstvo na Bankata - nejzi ni te lu je. Eden od klu -evi te za poddr { ka na delovnata strategi ja na SB { to nosi rast, i novaci ja i zadovol stvo kaj kli enti te vo prv pl an le ` i vo pri vl ekuvaweto na najdobri te kandi dati , razvi vawe na ni vni ot vkupen potenci jal , ni vno moti vi rawe i zadr ` uvawe i maxi mi zi rawe na ni vni te ve { ti ni vo kori st na na { ata Banka.

Priznavaj}i deka sekoj rashod za obuka i razvoj, zdravje i poddr { ka, e i nvesti ci ja, a ne samo tro { ok, SB, vo tekot na 2008 godi na, uspea vo reali zi raweto na soodvetni programi za obuka. So poddr { ka od i skusni te i nterni vraboteni i prezen teri od Naci onal nata banka na Grcija, fokusot na i nterni te obuki glavno be { e naso-en kon: proda ` ni te tehni ki , bankarstvoto na malo, platni ot promet vo zemjata i stran stvo, elektronskoto bankarstvo, spre-uvaweto na perewe pari , MSFI i paketi te za konsol idaci ja, IT i softver, l i derstvo i upravuvawe, kursevi po stranski jazici i tn. Vkupni ot broj na vraboteni { to posetuvaa i nterna obuka be { e 1.105, pri { to 196 vraboteni u-estvuvaa vo programi za profesional na akredi taci ja i semi nari organi zi rani od strana na serti fi ci rani i nsti tuci i vo zemjata i stran stvo. Vo 2008 godi na, SB poddr ` a postdi pl omski studii za 4 vraboteni i doktorski studii za 1 vraboten, u { te edna { potvrduvaj}i deka najvrednoto ne { to od si ot kapi tal e ona { to e i nvesti rano vo obrazovanie na lu jeto.

Vo teko na 2008 godi na, SB vraboti 114 vi soko obrazuvani, kvalifikuvani i iskusni profesionalci. Kako rezultat na kontinuirani ot razvoj i upravuvawe so talenti, obrazovnata struktura na rabotnata sila na SB se menuva kvalitativno kon grupe so povi soko obrazovno ni vo. Vo teko na 2008 godi na, SB se razvivo rabotna sredi na kade {to znaeweto, iskustvoto i vizijata mo`at da imaat znaajno vlijanie vrz ekonomijata na na{ata zemja. Bankata neguva sredi na namosti, kade {to vraboteni te mo`at da u-at, da go razvivaat i da go postignat nivni ot celosen potencial vo kari erata. Kako posledica na novite vrabotuvawa, udel ot vraboteni so visoko obrazovane se zgolemi za 43% vo 2008 godi na. Do krajot na 2008 godi na, Stopanska banka stana dom na 1.183 vraboteni, {to e pove}e vo sporedba so prethodnata 2007 godi na (vkupen broj od 1.080 vraboteni), poradi ekspanzijata na nejzina mre`a na filijali.

Vo 2008 godi na, SB prezede inicijativu za implementirawe na novot sistem HR - SAP, koj {to }e pri donese kon poefikasno upravuvawe so -ove-ki ot kapital vo idni na, preku ponudana podobri mo`nosti za operativna organizacija i optimizacija na performanse na rabotnata sila. Isti ot se planira da bi de implementiran vo teko na 2009 godi na. Ponatamu, u-estvoto na SB vo u{te dva proekta na Mejunarodni ot sektor za kadri na NBG (Programa za op{ti potrebi za obuka i za obuka za menaxment ve{tini, {to po-na vo 2008 godi na, a se planira da bi de finalizirana vo teko na 2009 godi na) e u{te eden -ekor ponapred vo razvojt vo ista nasoka.

Za cel osno da se usoglasi so novite zakonski propisi za brutto plati, SB, vo teko na posledni ot kvartal na 2008 godi na, organizira{e obuki za vraboteni te od Sektorot za kadri i ja testira{e implementacijata na novot softver za presmetkana brutto plata, {to }e se pu{ti vo upotreba na po-etokot na 2009 godi na.

Aktivnosti za usoglasenost, spre-uvawe na perewe pari i borba protiv finansiraweto na terorizam

SB postojano gi sledi i implementira novite vo doma{ni te i mejunarodni te propisi, kako i relevantnata regulativa vo vrska so Spre-uvaweto na perewe pari (SPP) i Borbata protiv finansiraweto na terorizmot (BFT). Vo teko na 2008 godi na, vo soglasnost so novot Zakon za SPP (objaven vo januari 2008 godi na), osven ve}e vospostavenoto rabotno mesto Sovetnik za kontrola na usoglasenosta so propisi te, be{e formirana nova Direkcija za kontrola na usoglasenosta so propisi te, so

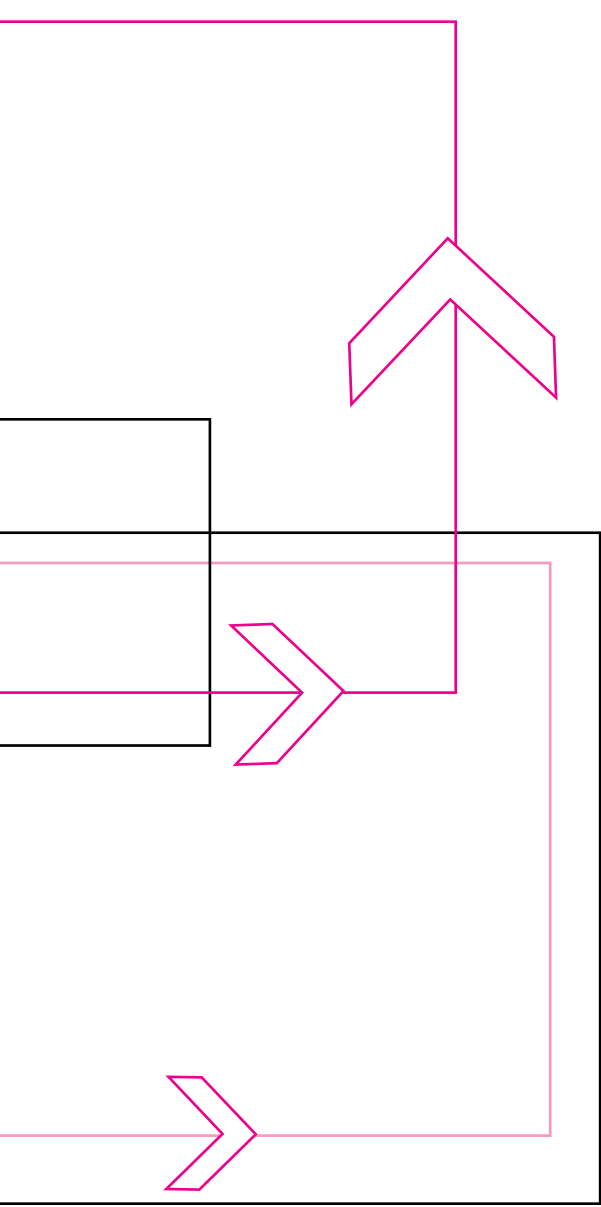
pročirjeni funkciji i odgovornosti. Direktivata za kontrola na usoglasenosta so propisite na SB e nezavisna organizacija ediniča upravuvana od strana na Sovetnikot za kontrola na usoglasenosta so propisite. Soglasno toa, Nadzorni odbor na SB donese relevantna Politika i Proceduri za usoglasenost koi to se vo soglasnost so domačnata regulativa i 10-ot Basel princip za Usoglasenosti funkcijata usoglasenost vo bankite.

Soglasno Godišniot plan za usoglasenost za 2008 godina, bea realizirani povani projekti i aktivnosti:

- Ekipirane Direktivata za kontrola na usoglasenosta so propisite
- Izmene vnatrešnata politika Zapoznaj go tvojot klient (ZTK) i Politika za spreuvawe na perewe pari (SPP)
- Podgotovka na Politika i proceduri za usoglasenost so propisite
- Podgotovka na Tabela za matričnarižici vo koja to se identifikuvani glavni terizičipovrzani so usoglasenosta
- Podgotovka na Kodeks na odnesuvawe
- Podgotovka na relevantni politiki i proceduri za brz transfer na pari obezbeden od **Western Union**
- Podobruvawe na Intranet rešenieto na SB
- Terenski poseti za sledewe na pračawata povrzani so usoglasenosta vo ramkite na ediničite na Bankata
- Redovni obuki za relevantni te vraboteni za podobruvawe na nivnoto znaewe se vršea od strana na Sovetnikot za kontrola na usoglasenosta so propisite na SB
- Implementacijana uslovi te od novi ot Zakon za banki - podgotovka na soodvetni instrukcii i dokumenti za usoglasenost so navedeni ot zakon, kako i sevkupna usoglasenost so site relevantni zakoni i propisi.

Zaedno so gorenavedenite regulatorni dvižewa, Direktivata za kontrola na usoglasenosta so propisite vniatelno ja sledi i implementira regulatornata ramka vo vrska so korporativnoto upravuvawe, bankarskata tajnost, zaštita na ličnitate podatoci, pravilata na odnesuvawetn.

Vo tekot na 2008 godina, vo soglasnost so postoekite zakonski uslovi, SB redovno ja izvestuvaše Direktivata za spreuvawe na perewe pari i finansirawena terorizam.

KORPORATI VNA OP[TESTVENA ODGOVORNOST - ZALO@BA ZA I DNI NATA

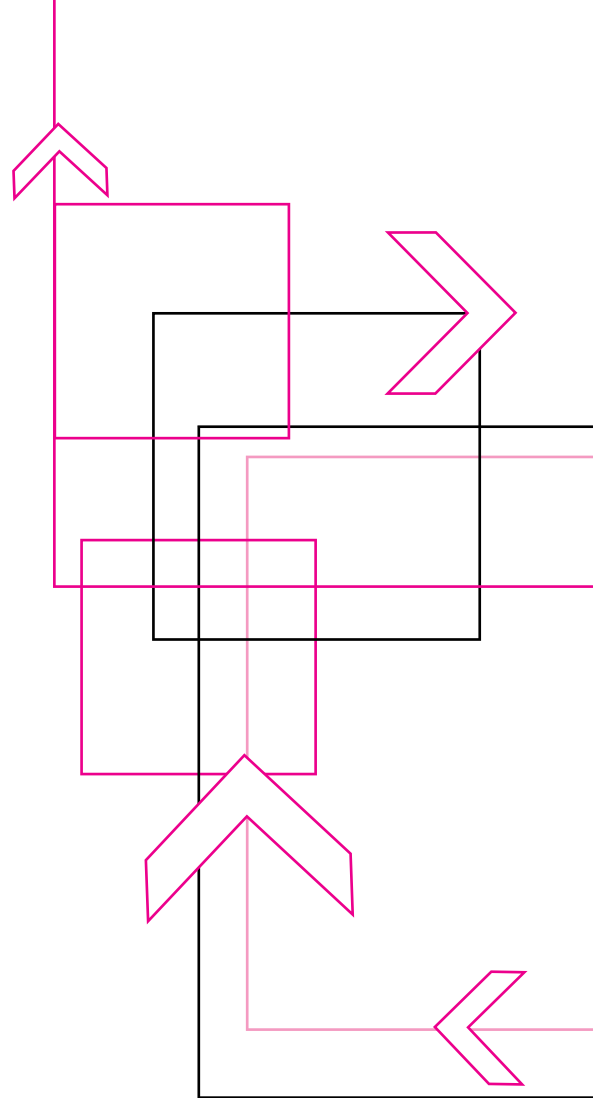
Za podobruvawe na korporati vni te vrednosti , na{ i te delovni aktivnosti vo ramki te na Stopanska banka se bazi raat vrz delovni te strategi i , korporati vnoto upravuvawe i korporati vnata op{ testvena odgovornost (KOO), pol i tiki { to se postaveni vo na{ i ot Del oven plan. Na ovoj na-in, Bankata }e prodol` i da razvi va fi nansi ski proizvodi i uslugi i da im slu` i na svoi te tekovni kli enti i da privlekuva novi kli enti preku soodvetni delovni strategi i . Bankata u{ te pove}e }e go podobruva svoeto korporati vno upravuvawe vo smi sla na nepri strasnost, transparentnost, nezavisno donesuvawe odluki i revizi ja, na toj na-in osi guruvaj}i doverba kaj i nvesti tori te, akci oneri te i vraboteni te. Petta godi na po red, Bankata gi naso-uva svoi te naponi da doka` e deka delovni te cel i na SB se ostvaruvaat so i spol nuvawe na na{ ata korporati vna op{ testvena odgovornost preku po-i tuvawe i posvetenost na zaedni cata, okol i nata i lujeto.

^ove-ki kapital

SB gi ceni svoi te vraboteni kako edinstveno najgol emo sredstvo vo odr` uvaweto na konkurentna prednost i poseduva ` el ba za poddr{ ka na kreati vna sredi na { to }e gi sti mul i ra i ndi vi du i te da go posti gnat ni vni ot najvi sok potenci jal . SB e posvetena da neguva raznol ikost vo svojata rabotna sredi na. Vo cel ost gi po-i tuva pravata na svoi te vraboteni , gi poddr` uva ni vni te potrebi , ovozmo` uva i fi nansi ski go poddr` uva ni vni ot profesi onalen razvoj, gi i nformi ra i gi anga` i ra.

SB smeta deka di jal ogot so svoi te vraboteni e eden od fakto ri te { to pri donesuvaat kon razvojot i performansi te na Bankata. I sti ot go vku- uva mi ni mum sl edno: kol ekti vna posvetenost na rabotnata sredi na, pri ori teti za razbi rawe i po-i tuvawe i re{ avawe na problemati -ni pra{ awa na zaemno zadovol stvo.

Vo 2008 godi na, SB usvoi Procedura za vrabotuvawe, moti vaci ja i zadr` uvawe na lojalni vraboteni koja{ to soodvetno gi nagraduva i gi priznava vraboteni te so vi soki perfo ransi , pomaga vo vrabotuvaweto na novi lica vo okol nosti na demonstri rana pazarna pobaruva-ka i konkurenci ja, osi gu ruva zadr` uvawe i /i li nagraduvawe na postoe-ki te vrabo teni i pomaga vo pravedni te i transparentni te performansi na upravuvaweto. Ovaa Procedura }e i pomogne na SB da postigne i odr` i superi ornost vo site oblasti na bankar skoto i fi nansi skoto rabotewe, so fokusi rawe na potrebi te za vrabotuvawe, zadr` uvawe i nagraduvawe vraboteni od najvi sok kal i bar vo si te grupi na vrabotuvawe, i neguvawe moti vaci ja, svest i konti nui ran razvoj na takvi te vraboteni .

Predizvičji v oblasti na ekološki jata

2008 godi na beže svedok na množtvo problematični pojavi na svetsko ni vočto pri doneso kon globalno nato zatopl uvawe. Za da se poddrat akti vnosti te Zemjata da ostane zdravo i gostopri mlivo mesto za živeewe, kadečto je moat idni te generaci i da živeat so -uvstvo na bezbednost i udobnost, SB fi nansi ski pri donese kon speci fi -ni akti vnosti za namal uvawe na emi si -i te na jaglerod di oksid (CO₂). Pri ostvaruvaweto na taa cel , Bankata isto taka se stremi kon namal uvawe na upotrebata na elektri -nata energija preku akti vno voveduvawe na oprema čto čtedi energija, kako čto se grejni tela i sistemi za kli -mati zacija i osvvetl uvawe. Vo real izacijata na ni sko jaglerodna zaedni ca, Bankata ponatamočno je go preoceni svoeto rabo -tewe, efekti vno je gi rečava ekološki te pračawa i je se za -laga za promovirawe na odr uvaweto na energijata.

Borba proti v korupcijata

Vo neposredna sorabotka so dr avni te insti tucii , kako i na ni vo na Grupacijata, SB gi ima prezemeno site merki za bor -ba proti pereweto pari , preku informirawe na sekoj vrabo -ten za Politikata za spre-uvawe na pereweto pari . Site novoanga irani vraboteni soodvetno se obu-uvaat za da gi i denti fi kuvaat potencialni te slu-ai na perewe pari , da bi -dat vni matelni i da i zbegnuvaat transakcii za koi čto postoi somnevawe deka se povrzani so perewe pari .

Ponatamu, SB ja podobri svojata Politi ka za sudir na in -teresi , spored kojačto, vo slu-aj nekoe lice so posebni prava i odgovornosti da ima fi nansi ski , ili drug vid na delovni ili semejni i teresi vo vrska so usvojuvawe na odluki , sklu-uvawe dogovori ili vrčewe na drugi delovni akti vnosti , i stoto nema da bi de del od procesot na donesuvawe odluki .

Posvetenost kon posvetl a i dni na

Vo smisl a na korporati vnata opčtestvena odgovornost, SB do -brovolno se posveti na globalno najgolemata inicijati va za korporati vno grajanstvo preku poddrčka na 10-te uni verzalno pri fateni pri ncipi , pa taka glavni ot predizvi k za i dni nata je bi de i stata da gi reafi rmi ra nejzini te stavovi deka je razmi s -l uva globalno i je dejstvuva lokalno vo ni vnata ponatamočna i mplementacija. SB silno je se zalaga deka mojnata kol ekti vna svest moe da gi transformira načite najskromni napor i vo zna-ajni efekti , i zna-itelno je pri donese kon nač i ot ekonom -ski razvoj, kako i zaedni ci te vo koi čto funkci onirame.

I ZVE[TAJ ZA KORPORATI VNO UPRAVUVAVE za 2008 godi na

Vo soglasnost so Kodeksot za korporativno upravuvawe na SB (SO br. 154/23.12.2008 godi na), Akcioneri te so ova se izvestuivat za sledното:

1. Organi na Bankata

1.1. Nadzoren odbor

Nadzorni odbor na SB go soinuvaat 8 -lenovi, od koi to 2 se nezavisni. Site -lenovi na Odborot dobi ja soglasnost vo april 2008 godi na za nivno naznauvawe od strana na Guvernerot na Narodnata banka na Republika Makedonija. -lenovi na Nadzorni odbor se slednive:

1. Joannis Pehlivanidis, Pretsedatel na Nadzorni odbor na SB, Zamensk pretsedatel na Upravni odbor i Zamensk Glaven izvr{en direktor na Grupacijata na Nacionalna banka na Grcija S.A., Atina, GRCIJA
2. Agis Leopulos, Zamensk pretsedatel na Nadzorni odbor na SB, Generalen direktor za Mejunarodni aktivnosti vo Nacionalna banka na Grcija S.A., Atina, GRCIJA
3. Konstantinos Bratos, -len na Nadzorni odbor na SB, Direktor na Mejunaroden sektor "A" vo Nacionalna banka na Grcija S.A., Atina, GRCIJA
4. Antonios Karas, -len na Nadzorni odbor na SB, Zamensk Direktor na Mejunaroden sektor "A" vo Nacionalna banka na Grcija S.A., Atina, GRCIJA
5. Anastasios Lizos, -len na Nadzorni odbor na SB, Zamensk Direktor na Mejunaroden sektor "A" vo Nacionalna banka na Grcija S.A., Atina, GRCIJA
6. Vladimir Kandikjan, -len na Nadzorni odbor na SB, Profesor, Praven fakultet "Justinians Priamus" - Univerzitet "Sv. Kiril i Metodij", Skopje, MAKEDONIJA
7. Anelija Kasterlieva, -len na Nadzorni odbor na SB, Glaven bankar vo Timot za finansijski institucii, EBOR, London, Obedineto kralstvo
8. Blagoja Nanevski, -len na Nadzorni odbor na SB, Profesor, Ekonomski institut, Skopje, MAKEDONIJA

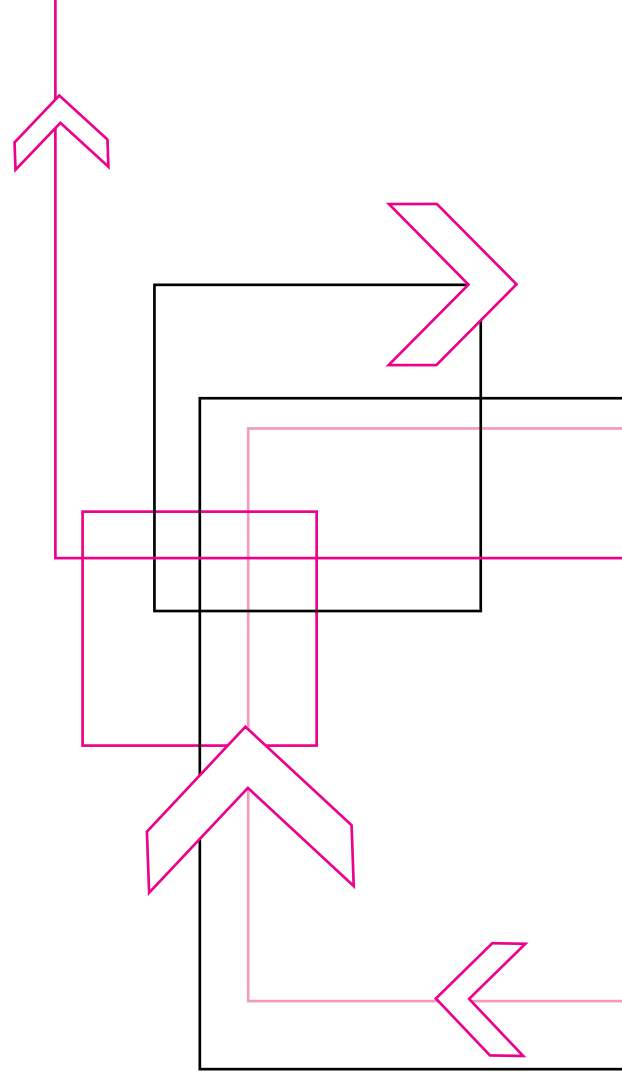
Kako { to e propi { ano so zakoni te, -l enovi te na Nadzorni ot odbor se nazna- uvaat od strana na Sobrani eto na akci oneri . Predl ozi te do Sobrani eto na akci oneri se dostavuvaa t od strana na Komi sj ata za nomi ni rawe na -l enovi , koja{ to se osnova od strana na Nadzorni ot odbor i se sostoi od tri -l ena od sostavot na Nadzorni ot odbor, od koi { to eden e nezavi sen -l en.

Soodvetni te kval i fi kaci i za -l en na Nadzoren odbor se:

- mi ni mum vi soko obrazovani e;
- poznavawe na propi si te od obl asta na bankarstvoto i / i li fi nansi i te i poznavawe na fi nansi skata i ndustri ja i opkru ` uvaweto vo koe dejstvova Bankata;
- i skustvo koe pri donesuva za stabi l no, si gurno i efi karno upravuvawe i nadzor na raboteweto na Bankata.

^l enot na Nadzorni ot odbor treba:

- da poseduva -esnost, kompetentnost, sposobnost za nezavi sna oцена i si len li -en i ntegriti et;
- da ja razbi ra svojata ul oga vo korporati vno upravuvawe i efi karno da ja i spol nuva svojata ul oga na nadzor vo Bankata;
- da go pozna va profi l ot na ri zi -nost na Bankata;
- da go pozna va regulati vno opkru ` uvawe i da se gri ` i za vospostavuvawe i odr ` uvawe na profesionalni odnosi so Narodnata banka na Republi ka Makedoni ja (vo ponatamo { ni ot tekst: "NBRM") i so drugi te nadle ` ni super- vi zorski i regul atorni i nsti tucii ;
- da poka ` uva lojal nost i gri ` a za Bankata;
- da i zbegnuva sudi r na i nteresi i li mo ` en sudi r na i nteresi ;
- da i zdvojuva dovol no vrame za da gi i spol nuva akti vno svoi te obvrski ;
- najmal ku edna{ godi { no da vr { i oцена na raboteweto na Upravni ot odbor na Bankata, pri { to poj dno va osnova pretstavuva del ovnata poli ti ka i pl anovi te za rabota na bankata. Vo pi smeni ot zapi s na rezul tati te od oцenkata, se naveduva mi sl ewe za i spol nuvaweto na pl anovi te i obl asti te, i li del ovi te od pl anovi te koi mo ` at podobro da se sprovedat. Isto taka, soglasno so poli ti kati za nagraduvawe, vo pi smeni ot zapi s se predl aga eventual no i nagraduvawe na Upravni ot odbor na bankata;
- peri odi -no da vr { i oцена na efi karnosta na sopstvenoto rabotewe, da gi i denti fi kuva sl abosti te vo raboteweto na Nadzorni ot odbor i da predl aga i zmeni ;
- da odr ` uva redovni sredbi so Upravni ot odbor, Odborot za upravuvawe so ri zici , Odborot za revi zija i Di rekci - jata za vnatre { na revi zija na Bankata;
- da dava predl ozi za dobro korporati vno upravuvawe;
- da ne u-estvuva vo sekojdnevno upravuvawe so Bankata.

Soodvetni kriteriji za nezavisnost, pokraj oni e propi { ani so zakon, se sledni te:

- da ne bi de i zvr{ en i li general en di rektor na Bankata i li na povrzana kompanija, i da ne bi l na takva pozicija vo izminati te tri godi ni ;
- da ne bi de vraboten vo Bankata i li vo povrzana kompanija, i da ne bi l na takva pozicija vo izminati te tri godi ni ;
- da ne prima, ili da ne primil zna-itel na dopolnitel na nagrada od Bankata ili od povrzana kompanija osven nadomest dobi en kako nezavisen -len;
- da ne bide akcioner { to go poseduva kontrolni ot paket akcii ili akcioner so udel od nad 5%, ili di rektor ili i zvr{ en di rektor na takov akcioner;
- da nema, ili da nemal vo tekot na izminatata godina, zna-aen deloven odnos so Bankata ili so povrzana kompanija, bilo di rektno ili kako partner, akcioner, di rektor ili vi { slu`benik vo telo { to imalo takov odnos;
- da ne bide ili da ne bil vo posledni te tri godi ni , partner ili vraboten vo tekovni ot ili vo porane{ ni ot nadvore{ en revizor na Bankata ili na povrzanata kompanija;
- da ne bil del od odborot kako nei zvr{ en di rektor pove}e od pet mandati .
- da ne e -len na potesnoto semejstvo na i zvr{ en i li general en di rektor ili na licata vo situacii te opi { ani pogore.

Pri nazna-uvaweto na -lenovi te na Upravni ot odbor i drugi te tela na Bankata, nadle`ni te organi za nominirawe imat predvid, pokraj zakonski te barawa, predlo`eni ot -len da ima soodvetni kvalifikacii, li-ni karakteristiki, iskustvo i integritet so { to na najdobar mo`en na-in bi pri donel kon uspe{no rabotewe na Upravni ot odbor i na soodvetnoto telo.

Odgovornosti na Nadzorni ot odbor se sledni te:

1. gi odobruva delovnata politika i razvojni ot plan na SB;
2. i menuva i razre{uva -lenovi na Upravni ot odbor na SB;
3. i menuva i razre{uva -lenovi na Odborot za upravuvawe so rizici na SB;
4. go odobruva finansiski ot plan/Buxetot na SB;
5. go odobruva vospstavuvaweto i organizacijata na sistemot na vnatre{ni kontroli ;
6. go organizira Sektorot za vnatre{na revizija i gi i menuva i razre{uva vraboteni te vo Sektorot;
7. go odobruva godi {ni ot plan na Sektorot za vnatre{na revizija;

8. ja odobruva pol i ti kata za sigurnost na informativni ot si stem;
 9. gi odobruva pol i ti ki te za upravuvawe so ri zi ci na SB;
 10. gi odobruva pl anovi te i programi te za rabota i op{ ti te akti na SB, osven akti te { to gi donesuva Sobrani eto;
 11. gi razgl eduva i zve{ tai te za raboteweto na Upravni ot odbor na SB;
 12. gi razgl eduva i zve{ tai te na Odborot za upravuvawe so ri zi ci na SB;
 13. gi razgl eduva i zve{ tai te na Odborot za revizi ja;
 14. gi razgl eduva i zve{ tai te na Sovetni kot/Di rekci jata za kontrol a na usoglj asenosta na raboteweto na SB so propi si te;
 15. ja odobruva godi { nata smetka i fi nansi ski te i zve{ tai na SB;
 16. ja odobruva li stata na neto dol ` ni ci te na SB;
 17. odobruva izlo ` enost sprema poedi ne-no li ce od nad 10% od sopstveni te sredstva na SB;
 18. odobruva transakci i so povrzani li ca so SB vo i znos od nad 1.000.000 denari ;
 19. go odobruva steknuvaweto na kapi tal ni del ovi i kupuvaweto na hartii od vrednost pogol emi od 5% od sopstveni te sredstva na SB osven kupuvawe na hartii od vrednost i zdadeni od Narodna banka i Republ i ka Makedoni ja;
 20. go odobruva predl ogot na Odborot za revizi ja za nazna-uvawe na dru{ tvo za revizi ja i e odgovoren za obezbeduvawe na soodvetna revizi ja;
 21. gi odobruva pol i ti ki te i proceduri te za vr{ ewe na vnatre{ na revizi ja, vr{ i nadzor na soodvetnosta na proceduri te i efi kasnosta na raboteweto na Sektorot za vnatre{ na revizi ja i gi razgl eduva negovi te i zve{ tai ;
 22. gi razgl eduva i zve{ tai te na supervizijata, drugi i zve{ tai dostaveni od Narodnata banka, Upravata za javni prihodi i drugi nadle ` ni i nsti tucii i predl aga, odnosno prezema merki i akti vnosti za nadmi nuvawe na utvrdeni te neusoglj asenosti i sl abosti vo raboteweto na SB;
 23. go odobruva godi { ni ot i zve{ taj za raboteweto na SB i dostavuva pi smeno mi sl ewe po i sti ot do Sobrani eto na akci oneri na SB;
 24. go razgl eduva i zve{ tajot na dru{ tvoto za revizi ja i dostavuva pi smeno mi sl ewe po i sti ot do Sobrani eto na akci oneri ;
 25. dava pi smeno mi sl ewe do Sobrani eto na akci oneri na SB po godi { ni ot i zve{ taj na Sektorot za vnatre{ na revizi ja na SB;
 26. go odobruva Kodeksot na eti ka na SB i
 27. go odobruva Del ovni kot za rabota na Odborot za revizi ja.
- Ni tu eden -l en na Nadzorni ot odbor ne pri javi ni kakov sudi r na i nteresi .

1.2. Odbor za revizija

Odborot za revizija na SB se состоi od pet -l ena, kade { to mnozi nstvoto -l enovi se izbi raat od redot na -l enovi te na Nadzorni ot odbor. ^l enovi na Odborot za revizija se:

1. Zori ca Bo` i novska Lazarevska,
2. Antoni o Veljanov,
3. Konstanti nos Bratos,
4. Anastasi os Li zos,
5. Vl adi mi r Kandi kjan,

Odgovornosti na Odborot za revizija se:

1. gi razgl eduva fi nansi ski te izve{ tai na SB i se gri` i za to- nosta i transparentnosta na objaveni te fi nansi ski in- formaci i za raboteweto na SB vo sogl asnost so propi si te za smetkovodstvo i me|unarodni te smetkovodstveni standardi ;
2. gi razgl eduva i ocenuva si stemi te za vnatre{ na kontrol a;
3. ja sledi rabotata i ja ocenuva efi kasnosta na Sektorot za vnatre{ na revizija;
4. go sledi procesot na revizija na SB i ja ocenuva rabotata na dru{ tvoto za revizija;
5. gi donesuva smetkovodstveni te poli ti ki na SB;
6. ja sledi usoglasenosta na raboteweto na SB so propi si te { to se odnesuvaat na smetkovodstveni te standardi i fi nansi ski te i zve{ tai ;
7. odr` uva sostanoci so Upravni ot odbor, Sektorot za vnatre{ na revizija i dru{ tvoto za revizija vo vrska so ut- vrdeni neusoglasenosti so propi si te i slabosti te vo rabo- teweto na bankata;
8. gi razgl eduva i zve{ tai te na Odborot za upravuvawe so ri zi ci ;
9. predl aga dru{ tvo za revizija i
10. najmal ku edna{ vo tri meseca go i zvestuva Nadzorni ot od- bor na SB za svojata rabota.

1.3. Upraven odbor

Upravni ot odbor na SB se состоi od dva -l ena, Prv general en di rektor/Pretsdatel i Vtor general en di rektor. ^l enovi na Upravni ot odbor se:

1. Gl i gor Bi { ev, Prv general en di rektor/Pretsdatel i
2. Georgi os Papanastasi u, Vtor general en di rektor (do 31.12.2008 godi na).

Odgovornosti na Upravni ot odbor se:

1. upravuva so SB;
2. ja zastapuva SB;
3. gi i zvr{ uva odl uki te na Sobrani eto na akci oneri i na Nadzorni ot odbor na SB, odnosno se gri ` i za ni vnoto sproveduvawe;
4. pokrenuva i ni cijati vi i dava predlozi za unapreduvawe na raboteweto na SB;
5. gi i menuva i razre{ uva l i cata so posebni prava i odgovornosti vo soglasnost so Zakonot za banki i Statutot;
6. i zgotvuva del ovna pol i ti ka i razvoen pl an na SB;
7. i zgotvuva fi nansi ski pl an / Buxet na SB;
8. i zgotvuva l i sta na neto dol ` ni ci ;
9. i zgotvuva pol i ti ka za sigurnost na i nformati vni ot si stem na SB;
10. i zgotvuva godi { en i zve{ taj za raboteweto na SB i go dostavuva do Nadzorni ot odbor;
11. i zgotvuva Kodeks na eti ka na Bankata i
12. vr{ i i drugi akti vnosti , soglasno zakon, Statutot i akti te na SB.

14. Odbor za upravuvawe so ri zi ci

Odborot za upravuvawe so ri zi ci na SB se состоi od devet -l ena. ^l enovi na OUR se:

1. Gl i gor Bi { ev - Prv general en di rektor , Pretsedatel ;
2. Konstantinos Bratos, Vr{ i tel na dol ` nosta ^l en na Upravni ot odbor;
3. Vl ado Treneski - Di rektor na Sektorot za korporati vno bankarstvo, -l en;
4. Teodulos Skordis - Di rektor na Sektorot za kredi ti rawe, -l en;
5. Mi ra Trajanovska - Di rektor na Sektorot za sredstva i l i kvi dnost, -l en;
6. Mi l i ca ^aparovska - Di rektor na Sektorot za bankarstvo na mal o, -l en;
7. Tatjana Kal ajxi eva - Di rektor na Sektorot za mre ` a na fi l i jal i , -l en;
8. Tatjana Vrane{ evi } - Pomo{ ni k di rektor na Sektorot za upravuvawe so ri zi ci , -l en;
9. Vasi lei os Kerefi dis - Di rektor na Sektorot za ri zi -ni pl asmani , -l en.

Odgovornosti na OUR se:

1. permanentno go sledi i ocenuva stepenot na rizi -nost na SB i go utvrduva pri fatli voto ni vo na izlo`enost na rizi ci so cel mi ni mi zi rawe na zagubi te od izlo`enost na SB na rizi ci ,
2. vospostavuva poli tiki za upravuvawe so rizi ci i ja sledi ni vnata pri mena,
3. gi sledi propi si te na Narodnata Banka na Republ i ka Make doni ja, koi se odnesuvaat na upravuvaweto so rizi ci i usogl a senosta na SB so ovi e propi si ,
4. vr{ i ocena na si stemi te na upravuvawe so rizi ci na SB;
5. utvrduva kratkoro-ni i dolgoro-ni strategi i za upravuvawe so oddelni te vi dovi rizi ci na koi e izlo`ena SB;
6. gi anal izi ra i zve{ tai te za izlo`enosta na SB na rizi ci iz raboteni od slu`bi te na SB koi vr{ at ocena na rizi ci te i predl aga strategi i , merki i i nstrumenti za za{ ti ta od rizi ci ;
7. ja sledi efi kasnosta na si stemi te na vnatre{ na kontrol a vo upravuvaweto so rizi ci ;
8. gi anal izi ra efekti te od upravuvaweto so rizi ci vrz per formansi te na SB;
9. gi anal izi ra efekti te od predlo`eni te strategi i za upravu vawe so rizi ci , kako i predlo`eni te strategi i , merki i i nstrumenti za za{ ti ta od rizi ci ;
10. najmal ku edna{ mese-no go i zvestuva Nadzorni ot odbor na SB, a najmal ku edna{ vo tri meseca, Odborot za revizi ja na SB, za promeni te vo rizi -ni te pozici i na SB, promeni te vo strategi i te za upravuvawe so rizi ci , efekti te od upravu vaweto so rizi ci vrz performansi te na SB, kako i prezeme ni te merki i i nstrumenti za za{ ti ta od rizi ci te i efekti te od isti te i
11. gi razgl eduva na kvartal na osnova transakci i te so povr zani te lica so SB za { to dostavuva izve{ taj do Nad zorni ot odbor najdocna do 15-ti vo mesecot koj sledi po i zve{ tajni ot peri od.

1.5. Drugi organi na SB:

Drugi organi na SB se Kredi tni te odbori na SB kako { to sledi :

1. I zvr{ en korporati ven kredi ten odbor (I KKO): se sos toi od 4 -l ena, odl u-uva za kredi tna izlo`enost sprema poedi ne-en subjekt (pravno ili fizi -ko l ice) za fi nansi rawe vo i znos od EUR 3.000.000 do EUR 25.000.000. Si te fi nansi rawa { to nadmi nuvaat 10% od sopstveni te sred stva na SB }e bi dat odobreni od strana na Nadzorni ot odbor na SB. I KKO isto taka odobruva prestruktui rawe na pobaruwawa, dava prethodna sogl asnost za otpi s na

pobaruwana i vr{i drugi aktivnosti utvrdeni so odlukata za formirawe;

2. Krediten odbor (KO): se состоi od 4 -lena, odlu-va za kreditna izlo`enost sprema poedine-en subjekt (pravno ili fizi-ko lice) vo iznos do EUR 3.000.000 i vr{i drugi aktivnosti utvrdeni so odlukata za formirawe;
3. Mikro - krediten odbor: se состоi od 2 -lena, odlu-va za kreditna izlo`enost sprema poedine-en subjekt - pravno lice vo iznos do EUR 75.000 i vr{i drugi aktivnosti utvrdeni so odlukata za formirawe;
4. Krediten odbor za naselenie: se состоi od 4 -lena, odlu-va za kreditna izlo`enost sprema poedine-en subjekt - fizi-ko lice vo iznos do EUR 100.000 i vr{i drugi aktivnosti utvrdeni so odlukata za formirawe.

2. Organizacijska struktura

Bankata e organizirana vo 14 sektori, i toa: Sektor za vnatre{na revizija; Sektor za pravni raboti; Sektor za rizikni plasmani; Sektor za upravuvawe so rizici; Sektor za kadri; Sektor za IT; Sektor za smetkovodstvo, buxetirawe i finansijsko izvestuvawe; Sektor za sredstva i likvidnost; Sektor za platen promet; Sektor za kreditirawe; Sektor za korporativno bankarstvo; Sektor za bankarstvo na malo; Sektor za administrativna poddr{ka i Sektor za mre`a na filijali. Nezavisni edinici direktno odgovorni pred upravni odbor se Direkcijata za kontrola na usoglasenosta na SB so propisite i Odgovorni ot za sigurnost na informativni ot sistemi.

Mre`ata na filijali na Stopanska banka e organizirana vo vkupno 66 edinici (filijali i ekspozituri). SB nema podru`nici.

3. Akcionerska struktura

Po-etni ot kapital (osnovnata glavna) se состоi od 17.460.180 obi-ni akcii vo nominalna vrednost od MKD 201,1 po akcija i 227.444 prioritetni akcii vo nominalna vrednost od MKD 400,00 po akcija, raspredeleni na sledniovna-in: Nacionalna banka na Grcija S.A. - Atina, so 73%; Mejunarodna finansijska korporacija, so 10,8%; Evropska banka za obnova i razvoj, so 10,8%; i 5,4% od vkupni ot broj na akcii pripajaat na ostanati akcioneri. Edna obi-na akcija nosi pravo na eden glas na Sobranieto na akcioneri na SB, a prioritetni te akcii nemaat pravo na glas vo Sobranieto na akcioneri.

Glavni ot akcioner na SB - Nacionalna banka na Grcija e predstavena so vkupno 5 -lena vo Nadzorni ot odbor, dodeka ostanati te

-lenovi na Nadzorni ot odbor na SB vkl u-vaat eden pretstavni k od EBOR, a pak dva -lena se nezavni .

Vo 2008 godi na, vo sogl asnost so Odl ukata za raspredel ba na dobi vkata za 2007 godi na, Sobrani eto na akci oneri donese Odluka za na-i not na presmetka i i splata na di vi dendata po pri ori tetni te akci i na Stopanska banka AD - Skopje za 2007 godi na. Spored ova Odluka za di vi denda, SB i splati di vi denda po pri ori tetni akci i za 2007 godi na vo vkupen i znos od MKD 7.846.818 ili bruto i znos od MKD 34,50 po akci ja.

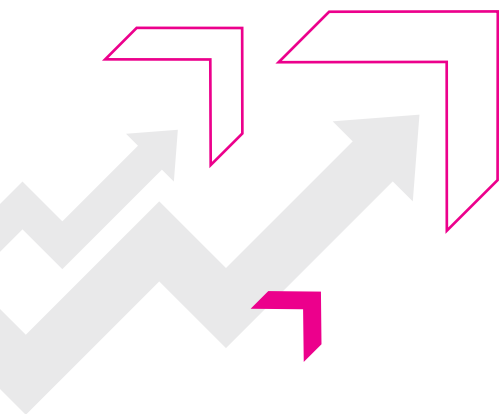
4. Kodeks za korporati vno upravuvawe

Kodeksot za korporativno upravuvawe be e izgotven vo sogl asnost so Odl ukata na NBRM za najdobri te pri nci pi na korporativno upravuvawe vo banka i meunarodni te praktiki. Sobrani eto na akci oneri go usvoi Kodeksot na 20-ta sedni ca odr` ana na 23.12.2008 godi na. dekemvri 23, 2008.

5. Pol i ti ka za sudi r na i nteresi

Pol i ti kata za re e avawe na sudi ri se utvrduva vo sogl asnost so Zakonot za banki i Statutot na SB i go propi e sl edno:

1. Licata so posebni prava i odgovornosti se dol` ni redovno, na seкои e est meseci , da dadat pi smena i zjava za postoewe na sudi r na ni vni ot li -en i nteresi so i nteresi na SB, ako postoji takov,.
2. Pod li -en i nteresi na licata od stavot 1 na ovoj -len se podrazbi raat i i nteresi te na povrzani te lica so ni v kako e to e predvi deno so Zakonot za banki .
3. Sudi r meju li -ni ot i nteresi i i nteresi na Bankata postoji koga so donesuvaweto na odl uki , skl u-uaweto na dogovori ili vr e na drugi del ovni akti vnosti se zasega vo materi jalni te ili koj bi lo drug vi d na del ovni ili semejni i nteresi na licata od stavovi te 1 i 2 na ovoj -len.
4. Pod ostvaruvawe na materi jalen, del oven i semeen i nteresi se podrazbi ra ostvaruvaweto na pari -na ili drug vi d na kori st, di rektno ili i ndi rektno, za licata od stavovi te 1 i 2 na ovoj -len.
5. Licata od stavot 1 na ovoj -len ne smeat da pri sustvuvaat pri razgl eduvaweto i donesuvaweto na odl uki , da skl u-vaat dogovori ili da vr e at drugi del ovni akti vnosti dokol ku ni vnata objekti vnost e dovedena vo pra e poradi postoewe sudi r pomeju ni vni ot li -en i nteresi i i nteresi na SB.

6. Za postoewene sudir na interesi se dava izjava i pred odr`uvawe na sostanokot za razgleduvawe i donesuvawe na odluki, skluuvawe na dogovori ili vr{ewe na druga delovna aktivnost.
7. Pismenata izjava od stavovi te 1 i 6 od ovoj -len se dostavuva do Nadzorni ot odbor i do Upravni ot odbor na SB i nea se naveduva osnovot od koj proi zle guva sudir ot pomeju li -ni ot interes i interesot na SB.
8. Dokolku liceto od stavot 1 na ovoj -len premol-i postoewe sudir na interesi, Narodnata banka na Republika Makedonija i koe bilo drugo lice koe ima praven interes, do nadle`ni ot sud, vo soglasnost so zakon, mo`e da baraponi {tuvawe na pravnata rabota.

6. Politika za nagraduvawe

Site -lenovi na Nadzorni ot odbor imaat pravo na nadomest za ni vnoto u-estvo na sednici te na Nadzorni ot odbor vo soglasnost so Odlukata za isplata na nadomest za u-estvo na Sobranieto na akcioneri (SO br. 21/03.05.2001 godina), odnosno EUR 200 mese-no. Vo soglasnost so Odlukata na Upravni ot odbor na NBG donesena na sednicata odr`ana na 28.09.2006 godina, site vraboteni na NBG S.A. {to u-estvuvaat vo upravni te odbori na bankite ili kompaniite na NBG Grupacijata, vo ovoj slu-aj, -lenovite na Nadzorni ot odbor na SB so sedi {te vo Grcija, ne pri mijana nadomest za ni vnoto u-estvo kako -lenovi na Nadzorni ot odbor na SB.

Na-inot na nagraduvawe na -lenovite na Upravni ot odbor i licata so posebni prava i odgovornosti e utvrden vo Politikata za nagraduvawe.

Vo 2008 godina, bruto iznos od MKD 179.998 iljadi be{e isplaten na -lenovite na Upravni ot odbor i licata so posebni prava i odgovornosti kako paket za nagraduvawe (plata vo iznos od MKD 163.407 iljadi i godi {en bonus vo iznos od MKD 16.591 iljadi), pri {to osnovni kriteriumi za dodeluvawe godi {ni bonusi bea op{tite postignuvawa i pri donesot kon rezultate vo 2007 godina i sevkupnoto rabotewe na SB. Vo oktombri 2008 godina, vo soglasnost so zakonskite uslovi za prilagoduvawe na plati te kon objaveni te osnovni plati, be{e donesena Odluka za zgolemuvawe na neto platata na site vraboteni za 11%.

Vo tekot na 2008 godina, be{e odobrena izlo`enost vo iznos od MKD 136.548 iljadi kon licata so posebni prava i odgovornosti.

Korespondentsko bankarstvo

Ni z svoeto dolgodni { noto rabotewe SB nastojuva da ja odr` i { i roko rasprostranetata mre` a na korespondentski banki , na toj na-i n obezbeduvajji ja svojata dobra reputaci ja i pozici ja vo me|unardnata bankarska zaedni ca. So postojnata mre` a od 838 stranski korespondentski banki i 35 nostro smetki kaj 26 prvoklasni stranski banki i 77 l oro smetki kaj 16 banki , SB obezbeduva brz i , efi kasni , vi sokokval i tetni i poevtni usl ugi za svoi te komi nenti vo me|unardnoto bankarsko rabotewe.

COMMONWEALTH BANK OF AUSTRALIA, SYDNEY ...

NATIONAL AUSTRALIA BANK LTD, MELBOURNE ...

UNICREDIT BANK AUSTRIA AG, VIENNA ...

BAWAG PSK Bank fur Arbeit und Wirtschaft und - sterreichische Postsparkasse Aktiengesellschaft - (BAWAG PSK), VIENNA ...

ING BELGIUM NV/SA , BRUSSELS ...

UNITED BULGARIAN BANK, SOFIA ...

THE BANK OF MONTREAL, MONTREAL ...

CANADIAN IMPERIAL BANK OF COMMERCE, TORONTO ...

DANSKE BANK A/S, COPENHAGEN ...

BNP PARIBAS S.A., PARIS...

DEUTSCHE BANK AG, FRANKFURT/MAIN ...

COMMERZBANK AG, FRANKFURT/MAIN ...

LHB INTERNATIONALE HANDELSBANK AG, FRANKFURT/MAIN ...

BAYERISCHE HYPO-UND VEREINSBANK AG, MUENCHEN ...

NATIONAL BANK OF GREECE S.A., ATHENS ...

INTESA SANPAOLO S.P.A, MILANO ...

BANCA NAZIONALE DEL LAVORO S.P.A., ROMA ...

THE BANK OF TOKYO-MITSUBISHI UFJ LTD., TOKYO ...

ABN AMRO BANK N.V., AMSTERDAM ...

DNB NOR BANK ASA, OSLO ...

SVENSKA HANDELSBANKEN AB, STOCKHOLM ...

UBS AG, ZURICH ...

CREDIT SUISSE, ZURICH ...

BARCLAYS BANK PLC, LONDON ...

CITIBANK NA, NEW YORK ...

JP MORGAN CHASE BANK NATIONAL ASSOCIATION , NEW YORK ...

DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY AMERICAS, NEW YORK.

Mre`a na filijali i kontakti

CENTRALA - SKOPJE

11 Oktomvri 7, 1000 Skopje

P.fah 582 tel. +389 02 3295-295

Faks +389 02 3114-503

Tel eks +51226 sbank mb

Cable STOPBANKA; SWIFT CODE STOB MK 2X

REUTERS DIALING CODE SBRM

REUTERS MONITOR PAGE SBMA

E-mail: sbank@stb.com.mk

<http://www.stb.com.mk>

F I L I J A L I N A S T O P A N S K A B A N K A A D - S K O P J E

Skopje

11 Oktomvri 7, 1000 Skopje
Tel . 02/3295-335
F ah 02/3295-154

Debar

Vel ko VI ahovi - 146, 1250
Debar
Tel . 046/831-148
F ah 046/831-005

Berovo

Mar{ al Ti to bb, 2330 Berovo
Tel .033/471-159
F ah 033/471-240

Del -evo

Orce Ni kol ov bb, 2320 Del -evo
Tel . 033/411-454
F ah 033/413-199

Bi to l a

Bori s Ki dri ~ 3, 7000 Bi to l a
Tel .047/222-247
F ah 047/203-336

Kavadarci

I l i ndenska1, 1430 Kavadarci
Tel . 043/410-065
F ah 043/412-108

Vel es

Mar{ al Ti to bb, 1400 Vel es
Tel . 043/235-199
F ah 043/234-052

Ki -evo

Bul .Osl oboduvawe 9,
6250 Ki -evo
Tel . 045/221-347
F ah 045/221-489

Vi ni ca

Mar{ al Ti to 6, 2310 Vi ni ca
Tel . 033/363-133
F ah 033/361-388

Ko-ani

Mar{ al Ti to 44, 2300 Ko-ani
Tel . 033/ 272-602
F ah 033/ 274-072

Gevgel i ja

Pl o{ tad Sl oboda bb,
1480 Gevgel i ja
Tel .034/210-015
F ah 034/211-863

Kru{ evo

I l i ndenska bb, 7520 Kru{ evo
Tel . 048/477-130
F ah 048/477-901

Gosti var

I l i ndenska 23,
1230 Gosti var
Tel . 042/215-404
F ah 042/213-172

Kumanovo

Oktomvri ska Revol uci ja 53,
1300 Kumanovo
Tel . 031/437-582
F ah 031/437-581

Negoti no

Jane Sandanski 2,
1440 Negoti no
Tel. 043/361-036
F ah 043/ 361-766

Sveti Ni kol e

Mar{ al Ti to bb,
2220 Sv. Ni kol e
Tel. 032/443-944
F ah 032/443-477

Ohri d

Kuzman Josi fovski Pi tu bb,
6000 Ohri d
Tel. 046/260-277
F ah 046/260-299

Struga

Mar{ al Ti to 54,
6330 Struga
Tel. 046/781-801
F ah 046/781-365

Pri lep

Borka Taleski 5, 7500 Pri lep
Tel. 048/420-856
F ah 048/420-857

Strumi ca

Leni nova 19, 2400 Strumi ca
Tel. 034/348-403
F ah 034/348-390

Probi { ti p

Jaki m Spi rov 3,
2210 Probi { ti p
Tel. 032/483-129
F ah 032/484-228

Tetovo

Mar{ al Ti to 32, 1200 Tetovo
Tel. 044/332-664
F ah 044/331-646

Radovi {

22 Oktomvri bb,
2420 Radovi {
Tel. 032/635-512
F ah 032/ 635-283

[ti p

Josi f Kova-ev 8, 2000 [ti p
Tel. 032/393-266
F ah 032/391-034

Resen

Mar{ al Ti to bb, 7310 Resen
Tel. 047/451-147
F ah 047/452-063

I ZVE[TAJ NA NEZAVI SNI TE REVI ZORI

DO AKCI ONERI TE

NA STOPANSKA BANKA AD, SKOPJE

I zvr[i vme revizija na pri lo` eni te fi nansi ski i zve[tai (str. 4 do 74) na Stopanska banka AD, Skopje (vo ponatamo[ni ot tekst "Bankata"), koi se sostoja od bi l ansot na sostojsba na den 31 dekmvri 2008 godi na i bi l ansot na uspeh, i zve[tajot za promeni na akci oner-skata gl avni na i i zve[tajot za pari -ni tekovi za godi nata { to toga{ zavr[uva i pregl ed na zna-ajni smetkovodstveni poli ti ki i ostanati bele[ki kon fi nansi ski te i zve[tai .

Odgovornost na rakovodstvoto za fi nansi ski te i zve[tai

Rakovodstvoto e odgovorno za podgotvuvaweto i objekti vnoto prezenti rawe na fi nansi ski te i zve[tai vo sogl asnost so Me[unarodni te standardi za fi nansi sko i zvestuvawe. Ovaa odgovornost vkl u-uva: di zajni rawe, i mpl ementi rawe i odr` uvawe na i nterna kontrol a koja { to e relevantna za podgotvuvaweto i objekti vnoto prezenti rawe na fi nansi ski te i zve[tai koi { to se osl obodeni od materi jal no pogre[no pri ka` uvawe, bez razli ka dali i stoto e rezul tat na i zmama i li gre[ka, izbi rawe i pri mena na soodvetni smetkovodstveni poli ti ki , kako i pravewe na smetkovodstveni procenki koi { to se razumni vo dadeni te okol nosti .

Odgovornost na revi zorot

Na[a odgovornost e da i zrazi me mi slewe za ovi e fi nansi ski i zve[tai vrz osnova na na[ata revizija. Nie ja i zvr[i vme na[ata revizija vo sogl asnost so Me[unarodni te standardi za revizija. Ovi e standardi bara at da gi po-i tuvame eti -ki te barawa, da ja pl ani rame i i zvr[i me revizijata na na-i n koj }e ni ovozmo` i da dobi me razumno uveru-vawe deka fi nansi ski te i zve[tai se osl obodeni od materi jal no pogre[no pri ka` uvawe.

Revi zijata vkl u-uva sproveduvawe na postapki za pri bavuvawe na revi zorski dokazi za i znosite i obel odenuvawata vo fi nansi ski te i zve[tai . I zbrani te postapki zavi sat od rasuduvaweto na revi zorot, vkl u-uvaj}i ja i procenkata na ri zi ci te od zna-ajno pogre[no pri ka` uvawe vo fi nansi ski te i zve[tai , nastanato kako rezul tat na i zmama i li gre[ka. Pri procenuvaweto na ovi e ri zi ci , revi zorot ja razgl eduva i nternata kontrol a rel evantna za podgotvuvaweto i objekti vnoto prezenti rawe na fi nansi ski te i zve[tai na Bankata so cel di zajni rawe na revi zorski postapki koi { to se soodvetni na okol nosti te, no ne za cel na i zrazuvawe na mi slewe za efekti vnosta na i nternata kontrol a na Bankata. Revi zijata i sto taka vkl u-uva i ocenka za soodvetnosta na kori steni te smetkovodstveni poli ti ki i na razumnosta na smetkovodstveni te procenki napraveni od strana na rakovodstvoto, kako i ocenka na sevkupnoto prezenti rawe na fi nansi ski te i zve[tai .

Veruvame deka revizorski te dokazi koji to gi imame pri baveno se dostatni i soodvetni za da obezbedat osnova za na{eto revizorsko mislewe.

Mislewe

Spored na{emislewe, finansiskite izveštai na Bankata ja prikauvaat realno i objektivno, vo site materijalni aspekti, finansiskata sostojba na Stopanska banka AD, - Skopje na den 31 dekvri 2008 godina, kako i rezultate od raboteweto, promeni te na akcionerskata glavnina i parinitemekovi za godinata koja to toga{zavr{uva vo soglasnost so Mejunarodnite standardi za finansisko izvestuvawe.

Diloi t DOO

Skopje, Makedonija

20 fevruari 2009 godina

Lidija Nanu{

Ovl asten revizor

BI LANS NA USPEH

Godina { to zavr{ uva na 31 dekemvri 2008 (Vo iljadi denari)

	Bele{ ka	2008	2007
Prihodi po osnov na kamati	5	4,470,096	3,362,413
Rashodi po osnov na kamati	5	1,897,036	1,194,464
Neto prihodi od kamata		2,573,060	2,167,949
Prihodi od nadomesti i provizi i	6	1,028,075	969,173
Rashodi od nadomesti i provizi i	6	(67,313)	(50,886)
Neto prihodi od provizi i i nadomesti		960,762	918,287
Prihodi od divi dendi	7	15,423	7,892
Neto prihodi od kursni razli ki	8	200,701	111,976
Neto (rashodi)/prihodi od trgovawe	9	(22,319)	614
Ostanati prihodi od dejnosta	10	272,663	121,176
Zaguba poradi o{ tetuvawe	11	(699,629)	(458,032)
Tro{ oci za vraboteni te	12	(660,601)	(604,949)
Amortizaci ja	13	(170,830)	(227,386)
Ostanati rashodi od dejnosta	14	(954,268)	(835,046)
Dobi vka pred odano-uvawe		1,514,962	1,202,481
Danok na dobi vka	15	(165,475)	(11,587)
Neto dobi vka za godi nata		1,349,487	1,190,894

Bele{ ki te kon fi nansi ski te i zve{ tai

pretstavuvaat integralen del na ovi e fi nansi ski i zve{ tai .

Fi nansi ski te i zve{ tai se odobreni od strana na rakovodstvoto na Bankata na 24 janu-
ari 2009 godi na i }e bi dat predl o` eni na usvojuvawe od strana na Nadzorni ot odbor na
Bankata.

Potp{ ano vo ime na Stopanska banka AD - Skopje:

G-di n. Gligor Bi { ev
Prv general en di rektor

G-di n. Konstanti nos Bratos
Vr{ i tel na dol `nost -I len na
Upraven odbor

BI LANS NA SOSTOJBA

Na 31 dekemvri 2008 (Vo iljadi denari)

	Beleška	2008	2007
SREDSTVA			
Pari -ni sredstva i pari -ni ekvivalenti	16	6,829,754	4,722,680
Blagajni -ki i drugi kvalifikovani zapisi	17	2,538,177	5,232,175
Sredstva { to se -uvaat za trgovawe	18	258,350	253,301
Sredstva { to se raspolo`livi za prod`ba	19	123,834	123,123
Sredstva { to se -uvaat do dostasuvawe	20	3,605,052	3,838,602
Kredi ti na i pobaruwawa od banki	21	2,136,445	5,443,514
Kredi ti na i pobaruwawa od drugi komi tenti	22	41,859,337	32,917,403
Ostanati pobaruwawa	23	872,533	1,021,369
Nedvi `nosti dadeni pod zakup	24	86,427	110,334
Nematerijalni sredstva, neto	25	180,466	109,857
Nedvi `nosti i oprema, neto	26	1,123,902	1,134,954
Odlo`eni dano-ni sredstva	15	1,630	1,789
Vkupno sredstva		<u>59,615,907</u>	<u>54,909,101</u>
OBVRSKI I KAPITAL			
OBVRSKI			
Depozi ti na banki te	27	1,529,526	3,750,252
Depozi ti na drugi komi tenti	28	47,263,584	43,280,889
Obvrski po kredi ti	29	285,724	311,756
Subordinirani obvrski	30	2,783,597	1,224,606
Prioritetni akcii	31	90,978	90,978
Ostanati obvrski	32	564,974	584,254
Obvrski za danok na dobi vka		49,054	2,747
Odlo`eni dano-ni obvrski	15	3,335	1,307
Rezervaci i	33	109,236	94,904
Vkupno obvrski		<u>52,680,008</u>	<u>49,341,693</u>
KAPITAL			
Zapi { an kapi tal	34	3,511,242	3,511,242
Rezervi	34	438,050	252,977
Zadr`ana dobi vka		2,986,607	1,803,189
Vkupno kapi tal		<u>6,935,899</u>	<u>5,567,408</u>
Vkupno obvrski i kapi tal		<u>59,615,907</u>	<u>54,909,101</u>
Potencijalni obvrski	36	<u>11,951,513</u>	<u>10,562,658</u>

Beleški te kon fianski te i zve{ tai pretstavuwaat integralen del na ovi e fianski i zve{ tai

I ZVE[TAJ ZA PROMENI NA AKCI ONERSKATA GLAVNI NA

Godi na {to zavr{uva na 31 dekmvri 2008 (Vo i ljadi denari)

	Zapi {an kapi tal	Reval ori z. rezervi	Zakonska rezerva	Ostanati rezervi	Zadr` ana dobi vka	Vkupno
Sostojba, 1 januari 2007	3,511,242	22,610	123,862	1,083	777,940	4,436,737
I zdvojuvawe za zakonski rezervi			116,269		(116,269)	
I spl ateni di vi dendi					(71,986)	(71,986)
Prenos od reval ori zaci oni rezervi vo akumul i rana dobi vka		(22,610)			22,610	
Reval ori zaci oni rezervi od preocenuvawe na sopstveni -ki harti i od vrednost, namal eno za odl o` en danok		11,763				11,763
Dobi vka za godi nata					1,190,894	1,190,894
Sostojba, 31 dekmvri 2007	3,511,242	11,763	240,131	1,083	1,803,189	5,567,408
Sostojba, 1 januari 2008	3,511,242	11,763	240,131	1,083	1,803,189	5,567,408
I zdvojuvawe za zakonski rezervi			166,069		(166,069)	
Reval ori zaci oni rezervi od preocenuvawe na sopstveni -ki harti i od vrednost, namal eno za odl o` en danok		19,004				19,004
Dobi vka za godi nata					1,349,487	1,349,487
	3,511,242	30,767	406,200	1,083	2,986,607	6,935,899

Bel e{ ki te kon fi nansi ski te i zve{ tai pretstavuvaat i ntegral en del na ovi e fi nansi ski i zve{ tai .

I ZVE[TAJ ZA PARI ^NI TE TEKОВI

Godina { to zavr{uva na 31 dekmvri 2008 (Vo iljadi denari)

	2008	2007
Dobi vka pred odano-uvawe	1,514,962	1,202,481
Usoglasuvawa za:		
Amortizacija na nedvinsti i oprema	111,278	149,700
Amortizacija na nedvinsti dadeni pod zakup	3,075	3,919
Amortizacija na nematerijalni sredstva	56,477	73,767
Dobi vka od prodaba na nedvinsti i oprema	(34,936)	(15,324)
Dobi vka od prodaba na preuzeti sredstva po osnovu na nenaplteni pobaruwawa	(47,262)	(26,189)
Prihodi od kamati	(4,470,096)	(3,362,413)
Rashodi od kamati	1,897,036	1,194,464
Neto rashodi/(prihodi) od trgovawe	22,319	(614)
Rashodi/(prihodi) od odo`en danok	159	(1,789)
Zagubi poradi o{tetuvawe na finansijski sredstva, neto	603,958	411,621
Zagubi poradi o{tetuvawe na nefinansijski sredstva	95,671	46,411
Rezervacije za benefi{ci i za vraboteni	1,389	14,908
Rezervacije za sudski postupki	-	3,200
Naplteni kamati	4,434,159	3,309,409
Plateni kamati	(1,829,377)	(1,134,860)
Dobi vka od dejnosti pred promeni te na delovna aktiva i pasiva:	2,358,812	1,868,691
(Zgol emuvawe)/namaluvawe na delovna aktiva:		
Nabavka na finansijski instrumenti za trgovawe	(5,049)	(102,325)
Krediti odobreni na komiti	(9,535,805)	(11,732,446)
Ostanati pobaruwawa	144,400	57,177
Neto odo`eni dano-ni sredstva i obvrski	2,028	3,409
Zgol emuvawe/(namaluvawe) na delovna pasiva:		
Depoziti na banki i finansijski institucii	(2,220,726)	1,517,234
Depoziti na klienti	3,915,036	10,242,646
Ostanati obvrski	(11,654)	140,248
Neto pari -en tek (koristen vo)/generiran od osnovna dejnost pred odano-uvawe	(5,352,958)	1,994,634
Plateni danoci na dobi vkata	(119,009)	(8,527)
Neto pari -en tek (koristen vo)/generiran od osnovna dejnost	(5,471,967)	1,986,107

I ZVE[TAJ ZA PARI ^NI TE TEKOVI (prodol`eni e)

Godina {to zavr{uva na 31 dekemvri 2008 (Vo iljadi denari)

	2008	2007
Pari -en tek od i nvesti ci ona akti vnost		
Nabavka na nedvi `nosti i oprema	(128,554)	(127,244)
Nabavka na nematerijalni sredstva	(127,081)	(18,254)
Neto pri l i vi od vlo `uvawa	219,740	499,403
Pri meni di vi dendi	15,423	7,892
Pri l i vi od proda `ba na nedvi `nosti i oprema	63,264	55,780
Pri l i vi od proda `ba na nedvi `nosti dadeni pod zakup	10,008	39,446
Neto pari -en tek od i nvesti ci oni akti vnosti	52,800	457,023
Pari -en tek od fi nansi ska akti vnost		
Neto zgol emuvawe/(namal uvawe) na obvrski te po kredi ti (vkl u-uvajji i subordi ni ran dol g)	1,532,959	(65,011)
Di vi dendi pl ateni na i mateli na obi -ni akci i	-	(71,986)
Di vi dendi pl ateni na i mateli na pri ori tetni akci i	(7,785)	-
Neto pari -en tek od/(kori sten vo) fi nansi ski akti vnosti	1,525,174	(136,997)
Neto (namal uvawe)/zgol emuvawe na pari i pari -ni ekvi val enti	(3,893,993)	2,306,133
Pari i pari -ni ekvi val enti , po-etok na godi nata	15,398,369	13,092,236
Pari i pari -ni ekvi val enti na kraj na godi nata	11,504,376	15,398,369
Pari i pari -ni ekvi val enti na kraj na godi nata:		
Pari i pari -ni ekvi val enti (Bele{ ka 16)	6,829,754	4,722,680
Bl agajni -ki i drugi zapi si (Bele{ ka 17)	2,538,177	5,232,175
Depozi ti vo banki (Bele{ ka 21)	2,136,445	5,443,514
	11,504,376	15,398,369

Bele{ ki te kon fi nansi ski te i zve{tai pretstavuvaat i ntegralen del na ovi e fi nansi ski i zve{tai .